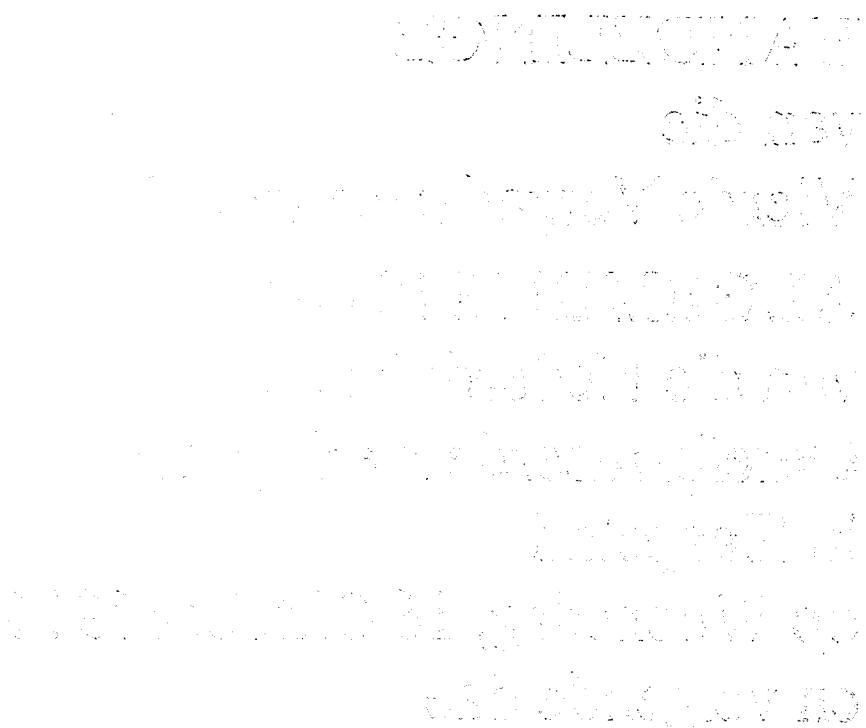

Dr. J. C. du Plessis,
General Secretary
of the Dutch Reformed Church
in South Africa

HANDELINGE
van die
Vierde Vergadering van die
ALGEMENE SINODE
van die Nederduitse
Gereformeerde Kerk gehou
in Kaapstad
op Woensdag, 16 Oktober 1974
en volgende dae

Geset, gedruk en gebind deur
Nasionale Boekdrukkery Beperk
Elsiesrivier, Kaap 1975

F
NOTULE

**F NOTULE VAN DIE VIERDE VERGADERING VAN DIE
ALGEMENE SINODE VAN DIE NEDERDUITSE GEREFOR-
MEERDE KERK IN DIE KERKSENTRUM, KAAPSTAD OP
16 OKTOBER 1974 EN VOLGENDE DAE**

EERSTE SITTINGS DAG – 16 OKTOBER 1974

OPENING

Die afgevaardigde leraar met die langste diens wat die oudste in jare is (K.O. Art. 41), ds. H. L. Pepler, neem om 9 vm. die voorsitterstoel in, laat sing van Ps. 100: 1, 2 en 4, en lees Ps. 27. Daarna gaan hy voor in gebed en bid om die leiding, seën en krag van die Here God.

KONSTITUERING

Die vergadering word gekonstitueer met die afgevaardigdes van die nege sinodes wie se name in die Agenda op bl. 5 tot 13 verskyn, met die volgende wysigings:

1. Kaapland

Ds. J. van Schalkwyk in die plek van ds. N. Esterhuyse.
 Oudl. J. J. Lamprecht in die plek van oudl. N. B. Jacobs.
 Oudl. I. P. Theron in die plek van oudl. T. E. Honiball.
 Ds. N. S. Steenkamp verskyn – per abuis uitgeval uit lys.
 Ds. W. du T. Nepgen in die plek van ds. J. D. Thom.
 Ds. J. H. van Wyk in die plek van ds. F. N. van Niekerk.
 Ds. J. J. Steyn in die plek van ds. D. J. Malan.
 Oudl. L. E. Greeff in die plek van oudl. E. D. Botha.
 Oudl. A. Muller in die plek van oudl. H. J. Piek.
 Oudl. D. T. Longland in die plek van oudl. J. J. du Preez.
 Oudl. H. C. Cloete in die plek van oudl. A. J. Walters.
 Oudl. C. W. le Roux in die plek van oudl. D. J. Conradie.
 Ouderlinge M. M. J. Benade (prim.) en J. E. Malan (sec.) het nie opgedaag nie.
 Oudl. A. N. Steenkamp sal later verskyn.
 Oudl. M. J. v. Schoor.
 Oudl. A. P. Brön se van moet wees: Brönn.

2. Natal

Ds. H. P. Malan in die plek van ds. P. Coertzen.
 Ds. S. van Wyk in die plek van ds. A. J. de Jongh.
 Oudl. H. J. le Roux in die plek van oudl. C. E. G. du Plessis.
 Ds. W. Engelbrecht in die plek van ds. J. C. Jansen.
 Ds. L. W. Meyer in die plek van ds. P. S. N. Swart.
 Ds. D. F. Vermeulen in die plek van ds. W. K. Troskie.
 Oudl. L. C. Butler in die plek van oudl. B. J. Pienaar.
 Oudl. P. J. Botha het nie opgedaag nie.
 Ds. W. M. Grové se voorletters reggestel in plaas van ds. M. W. Grové.
 Oudl. C. F. H. Meintjies verskyn nie.

3. Oranje-Vrystaat

Ds. A. W. Celliers in die plek van ds. E. Erlank.
 Oudl. C. J. Roux verskyn nie en verval uit die lys.
 Oudl. A. S. van der Merwe in die plek van oudl. P. J. Potgieter.
 Ds. G. M. Terblanche in die plek van ds. G. A. Jooste.
 Oudl. L. H. Weideman in die plek van oudl. S. I. Cronje.
 Oudl. J. F. A. S. van der Watt verskyn.
 Ds. P. J. Oosthuizen verskyn.
 Oudl. J. C. van Graan verskyn.
 Ds. P. L. Olivier in die plek van ds. J. T. Schutte.
 Ds. J. E. Lombard se van word verander na ds. J. E. Lombaard.
 Oudl. J. G. B. Blignaut sal later verskyn.
 Oudl. P. C. van der Walt sal Donderdag verskyn.

4. Suid-Transvaal

Oudl. F. J. Joubert in die plek van oudl. E. L. de Hart.
 Oudl. F. J. Rothman in die plek van oudl. P. de la R. Prinsloo.
 Ds. C. J. Lamprecht in die plek van ds. H. J. C. Snijders.
 Oudl. D. C. S. van Loggerenberg in die plek van oudl. A. Lee.
 Oudl. G. van Moerkerken in die plek van oudl. B. J. v. d. Merwe.
 Oudl. ds. H. M. Horak se voorletters verander na M. H.
 Oudl. J. W. H. Horn verskyn nie.
 Oudl. ds. T. A. Theron in die plek van oudl. F. J. du Toit.
 Oudl. W. E. L. Randlehoff in die plek van oudl. ds. J. A. Kotzé.
 Oudl. F. I. du Rand in die plek van oudl. L. H. Fourie.
 Oudl. J. F. Havenga in die plek van oudl. H. J. de Villiers.
 Prof. A. H. van Zyl sal later ter vergadering verskyn.
 Oudl. C. P. Botha (prim.) en sy sekundus oudl. C. J. Erasmus verskyn nie.

5. Noord-Transvaal

Oudl. R. F. Odendaal in die plek van oudl. ds. A. C. Sephton.
 Ds. P. Nel in die plek van ds P. J. de Vos.
 Oudl. J. J. A. Nel in die plek van oudl. J. S. Kruger.
 Oudl. D. S. van der Merwe verskyn nie – naam verval.
 Oudl. dr. F. A. H. van Staden in die plek van oudl. D. S. Langley.
 Oudl. D. E. Kruger se van en voorletters moet lees; D. F. Krüger.
 Oudl. J. F. Hattingh se voorletters is J. F. J.

6. Midde-Afrika

Ds. A. T. Kemp verskyn nie.
 Ds. J. Londt verskyn nie.
 Oudl. J. Freeke in die plek van oudl. E. Ferreira; e.g. verskyn egter nie.
 Oudl. G. I. du Plessis in die plek van oudl. J. C. van Tonder.
 Oudl. C. F. Louw in die plek van oudl. T. G. Coetzee.
 Oudl. H. P. J. Coetzee in die plek van oudl. M. Ferreira.
 Oudl. L. du Toit in die plek van oudl. N. H. B. Bruce.
 Oudl. D. G. Swan in die plek van oudl. G. H. W. Cilliers.
 Oudl. L. de V. du Preez in die plek van oudl. J. S. Schlebusch.
 Oudl. H. C. Louw in die plek van oudl. J. J. Alberts.

7. Suidwes-Afrika

Oudl. W. A. de Klerk in die plek van oudl. F. H. Badenhorst.
 Oudl. C. G. du Pisani in die plek van oudl. C. H. Badenhorst; e.g. verskyn egter nie.
 Oudl. ds. S. M. Visser in die plek van oudl. P. F. Theron.
 Oudl. J. W. Celliers in die plek van oudl. A. H. v.d. Merwe.
 Oudl. P. Genis in die plek van oudl. P. A. Kruger.
 Oudl. B. F. Rheeder in die plek van oudl. P. Genis.
 Ds. A. J. de Klerk in die plek van ds. E. N. Venter.
 Ds. F. N. B. Liebenberg in die plek van ds. G. J. Nel.
 Oudl. I. J. Coetzee in die plek van oudl. I. D. Nel.
 Oudl. F. L. van Sittert in die plek van oudl. P. F. Theron.
 Oudl. S. J. Oberholzer in die plek van oudl. S. Dippenaar.
 Oudl. E. P. F. Gous verskyn nie.
 Ds. D. C. Esterhuise se van word reg gespel: Esterhuyse.
 Oudl. S. J. du Plessis verskyn ter vergadering.

8. Wes-Transvaal

Ds. T. J. Theron in die plek van ds. F. J. Badenhorst.
 Ds. J. J. van Zyl in die plek van ds. J. P. Fourie.
 Ds. D. W. Steyl in die plek van ds. Z. J. van Zyl.
 Oudl. G. C. Erasmus verskyn nie.
 Oudl. I. J. Snyders in die plek van oudl. G. J. Bergh.
 Oudl. A. J. V. van der Merwe in die plek van oudl. J. B. Wessels.
 Oudl. C. J. Breedt in die plek van oudl. F. J. du Raan.
 Oudl. H. W. Sev. Hovy moet lees Houy.

9. Oos-Kaapland

Ds. W. J. Smit in die plek van ds. J. C. du Plessis.
Oudl. C. J. Erasmus in die plek van oudl. J. C. W. van Jaarsveld.

Die voorsitter verklaar die sitting met bogenoemde personeel as wettig gekonstitueer.

STEMOPNEMERS

Die volgende broeders word benoem:—

Di. J. E. Lombard, H. M. Viljoen, C. Botes, H. D. du Toit, J. H. Loubser, G. M. Terblanche, M. M. Agenbach, H. F. Heyman, dr. I. L. Ferreira (k), di. J. E. Terblanche, J. G. Griesel, J. E. Smit, J. F. Pretorius, G. S. Boshoff, oudl. dr. J. F. Hattingh en ds. G. F. Horn.

VERKIESING VAN MODERATOR

Dr. J. S. Gericke versoek dat hy, met die oog op sy uitdienstreding D.V. die volgende vergadering van die Algemene Sinode, nie vir die moderatuur in aanmerking geneem sal word nie. Na die eerste stemming word oorgestem tussen ds. D. P. M. Beukes en dr. F. E. O'B. Geldenhuis. Ds. D. P. M. Beukes word deur die voorsteller as wettig verkose verklaar. Hy neem die stoel in en bedank die vergadering vir die vertroue in hom gestel en vra die samewerking en voorbidding van die vergadering.

VERKIESING VAN ASSESSOR

Terwyl die verslag van die Kommissie van Orde behandel word, stem die vergadering vir 'n Assessor.

A1 VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN ORDE

1. Sitplekke

2. Sittingsure

Van punte 1 en 2 word kennis geneem.

3. Skema van Werksaamhede

- 3.1 Woensdag, 16 Oktober 1974
 - 3.2 Donderdag, 17 Oktober 1974
 - 3.3 Vrydag, 18 Oktober 1974
 - 3.4 Saterdag, 19 Oktober 1974
 - 3.5 Sondag, 20 Oktober 1974
 - 3.6 Maandag, 21 Oktober 1974
 - 3.7 Dinsdag, 22 Oktober 1974
 - 3.8 Woensdag, 23 Oktober 1974
 - 3.9 Donderdag, 24 Oktober 1974
 - 3.10 Vrydag, 25 Oktober 1974
- Punt 3 word goedgekeur.

4. Werkmetode van Tydelike Kommissies

4.1–4.7 A1 die punte goedgekeur.

5. Die vergadering vereenselwig hom met die verklaring van dr. S. J. Eloff dat aanbevelings van Permanente Kommissies nie deur tydelike kommissies in behandeling geneem word nie tensy die Sinode dit direk na hulle verwys.

6. Notule

7. Hoofamptenare en sekretarisse

8. Twee assistent-skribas

9. Kleredrag

Punte 3–9 word goedgekeur.

Toestemming word aan lede uit Midde-Afrika verleen om sonder togas sitting te neem.

10. Verlof tot afwesigheid**11. Afkondigings****12. Stemopnemers**

Punte 10–12 goedgekeur.

VERWELKOMING

Die voorsitter verwelkom die drie amptelike afgevaardigdes uit die Geref. Kerken in Nederland, t.w. ds. G. van Halsema, prof. H. N. Ridderbos en ds. A. Kruyswyk asook vir dr. P. J. Kunst die oud-Moderator en tans emeritus-predikant wat as gas in persoonlike hoedanigheid die Sinode bywoon.

ASSESSOR

Na die eerste stemming word gestem tussen dr. F. E. O'B. Geldenhuys en dr. J. D. Vorster. Na die finale stemming, word dr. J. D. Vorster as wettige verkose Assessor verklaar.

VERVERSINGS

Die vergadering verdaag vir tee wat deur Trust Bank geborg is. Die voorsitter bedank die gasheer.

13. Lui van klok

Goedgekeur.

14. Duur van sinode

Goedgekeur.

15. Insenders van beskrywingspunte

Goedgekeur.

16. Voorstellers van beskrywingspunte

Goedgekeur.

17. Reg van sitting met adviserende stem

Dr. F. E. O'B. Geldenhuys en dr. Z. B. Loots stel voor en die vergadering besluit:

„Die saak van die sittingsreg van die teologiese professore word verwys na die tydelike regskommissie. Intussen word gehandel volgens die Kerkorde art. 38.2.”

18. Sekretarisse en tydelike kommissies

Goedgekeur.

19. Openingsrede

Vervang „Donderdag” met „Woensdag”.
Goedgekeur.

20. Sluitingsrede

Goedgekeur.

21. Broederlike Onderhoud

Goedgekeur

22. Benoeming van Tydelike Kommissies

Goedgekeur met die volgende wysigings en toevoegings:

22.1. Besluiteregister: Ds. W. Engelbrecht i.p.v. ds. J. C. Jansen.

22.2. **Notule en Redaksiekommisie:** Di. W. P. de Vos, C. J. Lamprecht i.p.v. dr. H. J. Terblanche, dr. G. Bam.

22.4 Oudl. J. F. J. Hatting se van is Hattingh.

22.7 **Openbare Sedelikheid:** Oudl. H. J. Terblanche i.p.v. oudl. J. A. Hurter.

22.8 **Fondse:** Oudl. C. F. Louw in die plek van oudl. N. H. B. Bruce, oudl. H. B. J. Coetzee in die plek van oudl. E. Ferreira.

Die volgende persone het nie die tydelike kommissie vir Fondse se vergadering bygewoon nie: oudl. W. C. J. Brink, ds. J. J. B. Combrinck se naam verskyn tweekeer en ds. J. P. J. Fourie.

22.10 **Tydelike Regskommisie:** Oudl. dr. F. A. H. van Staden, oudl. J. A. Hurter.

22.14 **Ekumeniese Sake:** Dr. G. J. Swart word bygevoeg.

22.16. **Buitemuurse Aktiwiteite:** Ds. W. du T. Nepgen i.p.v. ds. A. J. de Jongh.

VERKIESING VAN AKTUARIUS

Met die eerste stemming word dr. F. E. O'B. Geldenhuys tot Aktuarius verkies en hy word deur die voorsitter gelukgewens.

VERKIESING VAN SKRIBA

Ds. J. E. Potgieter word tot Skriba verkies.

Die voorsitter bedank die Breë Moderatuur wat uitgetree het, in die besonder dr. J. D. Vorster wat as voorsitter opgetree het.

A3. VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI (bl. 46)

Die vergadering besluit om eers die verslag van die Scriba Synodi te behandel.

1. Sinodale Vergadering, 1970

Kennis geneem.

2. Kantoor van die Algemene Sinode

Kennis geneem.

3. Werksaamhede van die Skriba

3.1–3.5.15

Kennis geneem.

Die Sinode besluit dat konstituerende sinodes voortaan by hulle amptelike name genoem word.

3.6 Dankbetuiging

Kennis geneem.

Die verslag word met dank aan die skriba aanvaar.

A23. Tweede Verslag van die Scriba Synodi

P. 444 se nommer moet A24 wees.

A24. TWEEDE VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI (BL. 444)

1. Verslag van verteenwoordiger in Skakelkomitee, Vrouehulpdienste

1.1 **Gemeentes ingeskakel:** Voeg in na Kaap: 87, Oos-Kaapland 54 – Goedgekeur.

1.2 Gesamentlike blad

1.3 Skoling

Punte 1.2 en 1.3 word goedgekeur.

1.4 **Federale Vroueraad Volksbelang:** Goedkeuring word aan die skakelkomitee van die vrouehulpdienste verleen om by die F.V.R.V. te affilieer en die punt in die agenda word verander om so te lees: „by die jongste vergadering van die skakelkomitee is besluit om by die Sinode toestemming te vra om met die F.V.R.V. te affilieer”.

1.5 Dag van Verootmoediging: Goedgekeur

1.6 Konstitusie – Wysiginge: Goedgekeur.

1.7 Vrouehulpdiens Wes-Transvaal: 2 Maart word verander na 22 Maart. Goedgekeur.

1.8 Naamsverandering: Die punt staan oor.

1.9 Vordering: Kennisgeneem.

Die verslag word met dank aanvaar.

2. Laat ingekome stuk: Moderatuur van Natal

Word verwys na die Tydelike Evangelisasiekommisie.

D1. DERDE VERSLAG VAN SCRIBA SYNODI (BL. 473)

1. Geestelike Bearbeiding van Dowes

Goedgekeur.

2. Die plek van Hospitaalbearbeiding

Goedgekeur.

3. Leerstoel vir Diens van Barmhartigheid

Goedgekeur.

4. Inskakeling met Billy Graham – Evangelisasieveldtog

Op voorstel van ds. I. F. Retief, besluit die vergadering om revisie te gee vir besluit punt no. 2 (bl. 444) omdat dit nie ontvanklik by die Algemene Sinode is nie. Die vergadering besluit om die betrokke reglement te suspendeer, en om die saak ontvanklik te erken. Punt 2 word dus goedgekeur asook punt 4 van hierdie verslag.

5–19. Word op voorstel van die aktuarius na die Tydelike Regskommissie verwys oor die ontvanklikheid van die betrokke sake al dan nie.

A2. VERSLAG VAN DIE BREË MODERATUUR AAN DIE VERGADERING VAN DIE ALGEMENE SINODE, 1974 (bl. 21)

1. Algemene Sake

Van punte 1.1 tot 1.3 kennis geneem.

1.4 Weermag en Polisie-aangeleenthede

Van punte 1.4.1 tot 1.4.6 word kennis geneem.

Die volgende **aanvullende verslag** word ter tafel gelê, invoeging Agenda bl. 22:

1.4.7 Kerkraadslede vir suiwer Militêre Gemeentes

1. Die Breë Moderatuur het 'n versoek ontvang van die militêre gemeente TEK om gebruik te maak van offisiere vir Kerkraadslede, wat wel aan die betrokke militêre eenheid verbonde is maar nie binne die grense van die betrokke gemeente woon nie. Dit is aangetoon dat daar feitlik geen senior persone beskikbaar is om as ouderlinge te kies nie.

Onder die buitengewone omstandighede het die Breë Moderatuur die volgende tussentydse reëling goedgekeur:

„Met verwysing na die versoek van die militêre gemeente TEK besluit die Breë Moderatuur dat militêre personeel wat aan die betrokke militêre eenhede binne die gemeente TEK verbind is, maar buite die grense van die gemeente woon, aansoek mag doen by hulle onderskeie Kerkrade en met goedkeuring van die ring(e) om tydelik, solank hulle aan die betrokke eenhede verbind is, hulle volle lidmaatsregte in die gemeente TEK te mag uitoefen.”

2. Dieselfde vergunning is later ook gegee aan die militêre gemeente op Heidelberg en onlangs aan die LUGMAGGINASIUM, wat van TEK afgestig het.

3. Die Aktuaris het op versoek van die gemeente die ordereëling soos volg uiteengesit:

3.1 Die lidmaatsertifikaat van die betrokke persoon bly in die gemeente waar hy geografies woon. Hy handig slegs 'n brief van toestemming van sy eie Kerkraad by die militêre gemeente se Kerkraad in.

3.2 Die gesin kan, as hulle dit verkies in oorleg met hulle plaaslike Kerkraad hulle lidmaatsvoordele oor die grens in die militêre gemeente geniet vir die duur van die vader se Kerkraadstermyn. Hulle sertifikate bly egter in die gemeente waar hulle woon.

3.3 Die hele gesin val nog steeds onder die opsig en tug van die gemeente waar hulle woon. Die vader val, solank hy kerkraadslid is, onder toesig van die militêre kerkraad en tug van die Ring waarbinne die gemeente ressorteer.

3.4 Kinders van die gesin kan volgens die eis van omstandighede die katagese-skool bywoon waar dit prakties die beste pas met goedkeuring van die betrokke Kerkraad(e).

3.5 Hierdie vergunning geld uitsluitend vir die militêre lidmate wat as Kerkraadslede van die militêre gemeente benodig word en net vir die duur van die dienstyd as Kerkraadslid.

4. Aanbeveling

4.1 Die Algemene Sinode keur hierdie ordereëling goed met suspendering van die betrokke bepalinge van die Kerkorde, in belang van die voortgang van die Evangelieberdiening in Militêre gemeentes.

4.2 Die Algemene Sinode verleen volmag aan die Breë Moderatuur om in die reses in die buitengewone omstandighede wat in die Weermag en Polisiediens bestaan of in noodsituasies mag ontstaan, enige ordereëlings te tref wat hulle dienstig ag vir die voortgang van die bediening van die Evangelie.
Die hele punt word verwys na die Tydelike Regskommissie.

1.5 Aftakeling van Christelike Sedes

Kennis geneem.

1.6 Gewetensklosule

Kennis geneem.

Die vergadering besluit dat die opdrag van die vorige sinode aan die Breë Moderatuur oor die saak herhaal word.

1.7 Standplaasverandering

Kennis geneem.

1.8 Studentebearbeiding

Kennis geneem.

1.9 Reisattestaat

Kennis geneem, en die vergadering besluit soos volg: Die Sinode doen 'n beroep op alle predikante om tesame met die uitreiking van reisattestate ook die adres van die Ned. Geref. Kerk se predikant in Europa te verstrek, en om lidmate te versoek om hom van hul aanwesigheid in Europa in kennis te stel. Sy adres is:

Die Ned. Geref. Predikant,
Suid-Afrikaanse Ambassade,
59 Quai D' Orsay,
75007 Paris, France.

Ds. O. S. H. Raubenheimer en
Oudl. W. L. Maree.

1.10 Beeldradio

Kennis geneem.

1.11 Biddae

Punte 1.11.1 tot 1.11.4 – Kennis geneem.

1.12 Christelike Polisie – Gevangenisdiensvereniging

Punte 1.12.1 tot 1.12.6 – Goedgekeur.

1.13 Nuwe Huwelikswet

Kennis geneem.

Punte 1.14 tot 1.20

Kennis geneem.

1.21 Tweede Organiseerderspos vir Gevangenes

Dit kom weer voor.

Punte 1.22 tot 1.25

Kennis geneem.

1.26 Afstigting Oos-Kaap tot Sinode

Die jongste ldsinode van die Algemene Sinode word in 'n besondere sin hartlik verwelkom. Dit geld ook van die Sinode van Wes-Transvaal.

1.27 Legitimasié ds. Alves en ds. C. Mara

Kennis geneem. Vervang „Mara” met „Marra”.

Punte 1.28 tot 1.32

Kennis geneem.

1.33 Voltydse skribaat vir Alg. Sinode

Kennis geneem.

1.34 Datum, tyd en plek van Algemene Sinode

Kennis geneem.

1.35 Traktement van leraars

Kennis geneem.

Die vergadering verdaag om 12.45 nm. vir middagete.

NAMIDDAGSITTING**ASSISTENT-SKРИBA**

Na die middagpouse hervat die vergadering sy werksaamhede. Die Moderatuur dra die naam van ds. J. W. Hanekom van Stellenbosch-Sentraal voor en die vergadering keur dit goed.

2. Sendingaangeleenthede (bl.25)

Van punt 2.1 tot 2.6 word kennis geneem.

2.7 Sinode, N.G. Kerk in Afrika

Die Sinode keur dit goed.

2.8 Reglement vir die Ned. Geref. Teologiese skole

Kennis geneem.

2.9 Besluite van sinode i.s. verenigings

Die volgende voorstel word besluit van die vergadering:

Kerk en verenigings

Die Tydelike Sendingkommissie versoek die Sinode om 'n *ad hoc*-kommissie te benoem om aan alle verslae in die agenda wat op hierdie saak betrekking het, aandag te gee met die oog op die formulering van voorstelle wat dan deur die Sinode behandel kan word.

D.S. Snyman.

P. H. J. Swart.

'n Verteenwoordigende kommissie word deur die Moderatuur benoem.

2.10 Samewerking in Swaziland met Geref. Gemeenten, Nederland

Kennis geneem.

2.11 Stigting van studiesentrum

Kennis geneem.

2.12 Bywoning van Algemene Sinode

Goedgekeur.

Punte na ad-hoc-Kommissie verwys

Die volgende voorstel deur dr. G. Bam en ds. J. E. Potgieter word aanvaar: Die vergadering verwys onderstaande punte na 'n ad hoc-Kommissie bestaande uit die personeel van die Tydelike Kommissie vir Openbare Sedelikheid en die huidige lede van die Permanente Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie en Aktuele Sake wat ter vergadering is.

A7 punt 7; A14 punt 7.4: **Egskieding en hertrou.**

A7 punt 8: **Reglement vir die Algemene Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie.**

A14 punt 3.2 en beskrywingspunt B.5.2: **Oorname van die Pos van Sekretaris vir Openbare Sedelikheid deur die Algemene Sinode.**

A15 punt 2.12: **Samesprekings met Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie.**

3. Ekumeniese aangeleenthede

3.1 Die Tussenkerklike Kommissie

3.1.1 Personeel:

Kennis geneem.

3.1.2 Werksaamhede

Van Bylae A word met dank kennis geneem.

T.o.v. Bylae A punt 3.2.14 sal die Scriba Synodi 'n afskrif van die T.K.K. se notule oor hierdie punt aan ds. O. S. H. Raubenheimer laat toekom.

Die volgende voorstel word die besluit van die Sinode:

Die Alg. Sinode van die Ned. Geref. Kerk neem met blydskap kennis van die verslag van die T.K.K. sowel as van die Scriba Synodi dat daar tekens van nouer skakeling en groter eenwording tussen die drie Afrikaanse Kerke te bespeur is. Die Sinode vereenselwig hom heelhartig met hierdie tendens en spreek

die hoop uit dat dit sal toeneem in die rigting van uiteindelike eenwording wanneer die tyd daarvoor ryp is.

J. P. Theron.
S. W. v.d. Walt.

3.2 Dae van verootmoediging en gebed

Die hele ooreenkoms (punte 1 tot 6) word deur die sinode met dank aanvaar en goedgekeur.

3.3 Geref. Ekumeniese Sinode – streekkonferensie

Kennis geneem.

3.4 Die Gereformeerde Ekumeniese Sinode

T.o.v. die aanbeveling stel drr. J. S. Gericke en J. D. Vorster voor: Die sinode neem slegs kennis van die punt en laat die saak oorstaan tot na die behandeling van die verslag van die ad hoc-Kommissie oor Rasse- en Ekumeniese Aangeleenthede.

Die voorstel word aanvaar.

Bandopname van bespreking

Op 'n punt van orde word die bespreking onderbreek deur die vraag of daar 'n bandopname van die verrigtinge gemaak mag word. Die Sinode besluit dat dit nie mag gebeur nie.

Die bespreking word hervat. Ds. M. J. P. Olivier en oudl. C. H. Badenhorst stel as amendement voor:

Die Sinode besluit dat alle sake wat in verband staan met besluite te Lunteren en Sydney en wat daaruit voortvloei voor die ad hoc-Kommissie se verslag i.v.m. rasseaangeleenthede behandel word.

Van punt 3.5 tot 3.7 word kennis geneem.

Van Bylae C op bl. 38 word met dank kennis geneem.

Van punt 3.8 tot 3.13 – kennis geneem.

3.14 Groeteboodskap aan Geref. Kerke in Nederland

Van Bylae D word met groot dank kennis geneem.

Die voorsitter deel die vergadering mee dat 'n openhartige bespreking tussen die Breë Moderatuur en die verteenwoordigers van die Geref. Kerke in Nederland plaasgevind het.

Op die aanbeveling van die Breë Moderatuur word die volgende voorstel deur dr. J. D. Vorster en J. S. Gericke ingedien:

In die lig van:

1. die besluit van die sinode van die Gereformeerde Kerke in Nederland soos geneem te Lunteren, nl. om die fonds van die Wêreldraad van Kerke ter bestryding van rassisme te ondersteun en waardeur hulle hul solidêr verklaar het met die sogenaamde vryheidsvegters, d.w.s om hulle moreel en finansieel te steun;
2. die feit dat daar ten opsigte van die leerstellige dwalinge in die Gereformeerde Kerke, nie tot 'n finale leertughandeling oorgegaan word nie; en gedagtig aan:
1. die lang pad wat ons as Gereformeerde Kerke reeds saam geloop het;
2. die sterk minderheidstem van die teleurgestelde andersdenkende ampsdraers in genoemde sinode;
3. die gevoel van baie lidmate van die Gereformeerde Kerke in Nederland wat baie ontevrede is oor bogenoemde uitspraak, sowel as oor die Sinode se verdraagsaamheid teenoor genoemde leerstellige dwalinge; en ten spyte van:

die broederlike gesprekke met en waarskuwings aan hulle dat hulle deur sogenoemde pogings om nood te verlig en barmhartigheid te beoefen langs die weg van die „Program to Combat Racism” van die Wêreldraad van Kerke, hulle hul direk laat betrek by die hele politieke stryd in Suider-Afrika. Want hierdeur word hulle handlangers van politieke aktivisme, geweld en terrorisme – alles in die naam van sosiale geregtigheid. Sodoende begewe hulle hul op 'n pad waarvan hulle die gevolge en einde nie kan voorsien nie en waaraan hulle medepligtig geword het. Hierdeur ag hulle na ons oordeel solidariteit met die terroristebewegings hoer as die bestaande broederband met ons.

Besluit die sinode:

1. dat indien die sinode van die Gereformeerde Kerke in Nederland nie binne af-sienbare tyd die ernstige leerstellige dwalinge uit hulle midde deur middel van leertug verwyder nie, en
2. indien hulle besluit insake steun aan terrorisme op ons grense nie later as die eerste sitting van die volgende sinode herroep word nie, ons die band tussen die Nederduitse Gereformeerde Kerk en die Gereformeerde Kerke in Nederland as verbreek beskou.

In hierdie stadium word 'n spreekbeurt verleent aan prof. dr. H. N. Ridderbos.

Eerste Amendement

Oudl. (prof.) B. J. Marais gesekondeer deur ds. O. S. H. Raubenheimer stel die volgende amendement voor:

Punt 2 van die voorstel word vervang deur die volgende:

Die Sinode besluit:

1. Om by die Geref. Kerk in Nederland daarop aan te dring om sy ondersteuning van terrorisme in die lig van volledige verduidelikinge ter vergadering deur afvaardigdes van die Ned. Geref. Kerk, in heroorweging te neem.
2. Dat sy afvaardiginge in die toekoms voldoende tyd gebied word vir die nodige samesprekings met die inligtingsdiens by die Suid-Afrikaanse Ambassade in Den Haag en met goedgesinde vriende van Suid-Afrika in Nederland.
3. Om sy inligtingsdiens opdrag te gee om alle weë en middele te beproef om meer feitlike informasie i.v.m. terrorisme in Suidelike Afrika in Nederland te versprei deur bv.:
 - 3.1 Die plasing van artikels in koerante en kerklike tydskrifte,
 - 3.2 die versending van inligtingsmateriaal aan goedgesinde vriende en instansies.
4. Indien die Geref. Kerk egter nie binne afsienbare tyd aan hierdie twee besware gehoor gee nie, dan waarsku ons hom dat die handhawing van die broederband vir ons aan 'n moontlike spanning onderwerp sal word wat uiteindelik tot 'n breekpunt moet gaan.
5. Om oor die verbreking van die broederband met ons dogterkerke in beraad te gaan.

Tweede Amendement

Die sinode besluit:

1. Om die sinode van die Gereformeerde Kerke in Nederland ernstig en broederlik te vermaan om
 - 1.1 werk te maak daarvan om die ernstige leerstellige dwalinge uit hul midde d.m.v. leertug te verwyder;
 - 1.2 hulle steun aan terrorisme op ons grense op die volgende vergadering van die Sinode van die Nederlandse Geref. Kerke te herroep.
 2. Dat hy só ernstig voel oor hierdie saak dat indien die Sinode van die Gereformeerde Kerk in Nederland nie aan hierdie ernstige, broederlike vermaning gehoor gee nie dat die sinode hom verplig sal voel om in gehoorsaamheid aan die Heilige Skrif die band tussen die kerke te moet verbreek.
 3. Dat die sinode in die lig hiervan die saak by sy volgende vergadering (D.V.) sal oorweeg.
- S. M. van Vuuren en C. S. Roberts.

Mosie van Orde

Ds. D. T. du P. Moolman stel by wyse van 'n mosie van orde voor dat die bespreking opgeskort word, en tot stemming oorgegaan word. Die mosie van orde word met 214 teenoor 209 stemme aanvaar. Nadat dr. J. D. Vorster repliek gelewer het, gaan die vergadering tot stemming.

Amendement no. 2 en amendement no. 1 word met groot meerderhede verwerp en die voorstel van die Breë Moderatuur word met 'n baie groot meerderheid aanvaar.

Voorstel

Die volgende voorstel word na die Breë Moderatuur vir aandag verwys sonder dat die sinode hom daaroor uitspreek:

Die sinode dra dit aan die Breë Moderatuur op om gedurende die reses kontakte op te bou met kerklike instansies van die Geref. Kerk in Nederland wat hulle distansieer van die besluit van die Geref. Kerk om tot die P.C.R. by te dra en wat om sulke kontakte vra. (Dr. J. M. G. Prins en oudl. D. Jacobs.)

GROETE VAN SUSTERKERKE

Die voorsitter verwelkom ds. P. W. Bingle van die Geref. Kerk in Suid-Afrika en prof. J. P. Oberholzer van die Ned. Herv. Kerk in Afrika.

Prof. J. P. Oberholzer, voorsitter van die Algemene Kerkvergadering van die Ned. Herv. Kerk in Afrika spreek die sinode toe en dra die hartlike groete van die kerk oor.

Ds. P. W. Bingle kom vervolgens aan die woord en bring ook die groete en seën-wense van die Geref. Kerk in S.A. aan die sinode.

Dr. A. Kruyswijk, voorsitter van die Sinode van die Geref. Kerke in Nederland spreek die sinode toe en bring die kerk se groete.

Dr. F. E. O'B. Geldenhuys bedank op versoek van die voorsitter al drie broeders op gepaste wyse.

3.15 Finansies

3.15.1 Verpligtinge.

Kennis geneem.

3.15.2 Tekorte

Kennis geneem.

3.16 Die Christelike Instituut

Kennis geneem, met wysiging van „verwag kan word” in die tweede paragraaf tot „verwag word”.

Bylae E, bl. 44 word aan die orde gestel.

Die aanbeveling op bladsy 45 staan oor.

3.17 Kommissie oor Rasse- en Ekumeniese Vraagstukke

Kennis geneem

3.18 Korrespondensie

Kennis geneem van punt 3.18.1 tot 3.18.13.

3.19 Ondersoekkommissie van Regering

Kennis geneem.

3.20 Evangelisasiekongres, Natal, 1973

Kennis geneem.

4. Slot

Kennis geneem.

ad-hoc-Kommissie i.v.m. Verenigings

Die volgende kommissie word benoem met ds. D. S. Snyman as sameroeper:

Namens die Permanente Regskommissie:

Dr. A. C. Barnard
G. J. Davidtsz
D. C. G. Fourie

Namens die Permanente Sendingkommissie:

Ds. P. E. S. Smith
Ds. D. S. Snyman
Ds. A. J. van Wijk

Namens die Permanente Jeugkommissie:

Ds. D. J. Viljoen
Dr. S. J. Elof
Ds. J. W. Hanekom

Namens die A.S.K. Ned. Geref. Kerk in S.A.

Dr. J. D. Vorster
Dr. G. Bam
Dr. J. S. Gericke

Verlof tot afwesigheid toegestaan vir Don. 17 Okt. aan ds. S. W. J. Mouton met behoud van daggeld.

Telegramme

Die volgende groetetelegramme is ontvang:

Van gemeentes: Birchleigh, Ventersdorp-Oos, Suid-Oos-Pretoria, Hendrina, Windhoek, Langlaagte, Colesberg, Despatch-Eendrag, Stilfontein-Sentraal, Gobabis-Suid, Usakos, Potchefstroom-Die Bult, Port Elizabeth-Wes, Greylingstad, Grootfontein, Moria-Grootfontein, Port Elizabeth-Sonheuwels, Prieska, Valhalla, Nylstroom-Oos, Danskraal, Outjo-Wes, Paardekraal-Monument, Kameeldrif (Pta), Paarl.

Van liggeme en persone

Voorbidders Evangelisasiespreekamer, Pretoria
Vrouehulpdiens, Noord- en Suid-Transvaal
Federale Vroueraad Volksbelang
Eerste Minister en mev. Vorster
Sendingpers, Mema, N.G. Sendinguitgewers
Christelike Lektuurfonds
Abraham Kriel Kinderhuis
Dr. A. J. van der Merwe
Ned. Geref. Kerk in Afrika, ds. N. Basson
Strumpfer, Direkteur Opstaan Alkoholisme Sentrum.
Na afkondigings verdaag die vergadering vir aandete.

Ondertekening deur die Moderatuur:

Moderator: Ds. D. P. M. Beukes
Assessor: Dr. J. D. Vorster
Aktuarius: Dr. F. E. O'B. Geldenhuys
Skriba: Ds. J. E. Potgieter

AANDSITTING, 16 OKTOBER 1974

AMPTELIKE OPENING

Die sinode vergader om 7.30 nm. in die Groote Kerk, Kaapstad. Die voorsitter laat Ps. 105 : 1 sing en lees Ps. 11. Nadat hy in gebed voorgegaan het, stel hy die uittredende voorsitter, dr. J. D. Vorster, aan die woord. Dr. Vorster lewer 'n ernstige en weldeurdagte rede oor „Die roeping van die kerk vandag”. Die voorsitter bedank dr. J. D. Vorster en na die sing van Ges. 156:5 en die seënbede verdaag die byeenkoms.

TWEEDE SITTINGS DAG – 17 OKTOBER 1974

Prof. dr. B. J. Marais neem die biduur waar. Hy lees Ps. 96, waarna prof. dr. G. G. Cillie Ps. 66 laat sing, asook Ges. 283 en 21 in die Rapport oor die her-siening van die Gesangeboek. Na geleentheid vir gebed bedank die moderator prof. Marais vir die waarneem van die biduur.

Groete vrouevertgadering: Die Moderator vra op versoek van die Sinode vir dr. J. du P. Malan om amptelik die groete van die vergadering oor te dra aan die samekoms van susters wat onder leiding van die Vrouehulpsiens van Kaapland gaan vergader op 18 Oktober.

DANK AAN MOEDERSINODE

Die moderator spreek die sinode se dank uit aan die Ned. Geref. Kerk in S.A. vir die voorreg om hier te vergader, asook aan die N.G. Kerk-Uitgewers, die Nasionale Boekdrukkery Bpk. en die susters wat die verversings verskaf.

DIE TWEEDE VERSLAG VAN TYDELIKE REGSKOMMISSIE E10 KOM TER TAFEL.

1. Die sittingsreg van teol. professore in die Sinode

Aanbeveling goedgekeur.

2. Derde verslag van Scriba Synodi

(Die ontvanklikheid van punte 5–19)

Algemene beginsels

2.1 tot 2.3 Goedgekeur.

2.4 Ontvanklikheid van stukke

M.b.t. die stukke wat deur die skriba ontvang is, word soos volg besluit:

2.4.1 Punt 5 van die verslag: Spoorwegbearbeiding en die toekoms

Nie ontvanklik nie.

2.4.2 Punt 6: Sinode 'n beleidsinode en nie 'n werkende sinode

Ontvanklik.

2.4.3 Punt 7: Houding van Kerk teenoor menslike pogings om reën te maak

Ontvanklik.

2.4.4 Punt 8: Fondse en A.J.K.-aangeleenthede

Ontvanklik.

2.4.5 Punt 9: Beskrywingspunt B. 6.2

Ontvanklik.

2.4.6 Punt 10: Eksamens senior katkisante

Indien die skriba van die sinode die saak namens die Sinodale Kommissie ingestuur het, is dit wel ontvanklik.

Dit het nie gebeur nie. Die stuk is dus nie ontvanklik nie.

2.4.7 Punt 11: Dag van verootmoediging met oog op noodtoestand

Nie ontvanklik nie, en dus nie verwysbaar nie.

2.4.8 Punt 12: Beskrywingspunt B8.19

Ontvanklik. Die aanbeveling van die skriba is in orde.

Nommer 13 wat makeer in die verslag is net foutiewe numerering. Die vergadering neem kennis.

2.4.9 Punt 14: Traktement van leraars

Nie ontvanklik nie. Kom in 'n ander verband voor.

2.4.10 Punt 15: Verkleining van Algemene Sinode

Ontvanklik.

2.4.11 Punt 16: Onderhandeling met dogterkerke

Ontvanklik.

2.4.12 Punt 17: Voortgesette lidmaatskap Wêreldbond

Ontvanklik

2.4.13 Punt 18: Allerlei kompetisies

Ontvanklik.

2.4.14 Punt 19: Ondersteuning eie sending onder Kommuniste

Ontvanklik.

A4 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR KERKLIKE TYDSKRIFTE EN DIE JAARBOEK**1. Reglement**

Kennis geneem.

2. Samestelling

Kennis geneem.

3. Besondere status

Kennis geneem, met wysiging van „verhoogde status” na „veranderde status”.

4. Subkommissies

Kennis geneem.

5. Kantoorpersoneel

Punte 5.1 tot 5.2 word goedgekeur.

Die volgende voorstel van dr. D. J. Hattingh en B. A. Müller word aanvaar.

1. Die Sinode neem met groot waardering kennis

1.1 van die werk wat deur die redakteurs van Die Kerkbode en die Voorligter gedoen word.

1.2 Die Sinode bid hierdie twee broers en hulle personeel die seën en leiding van die Here toe in die groot en verantwoordelike taak wat die Kerk aan hulle opgedra het.

6. Vergaderings

Kennis geneem.

7. Ooreenkoms met die N.G. Kerk-Uitgewers

Aanbevelings 7.1 en 7.2 word aanvaar.

8. Koördinasie van kerklike tydskrifte

- 8.1 Kennis geneem.
- 8.2 Goedgekeur.
- 8.3 Kennis geneem.
- 8.4 Kennis geneem.
- 8.4.1 tot 8.4.4 Kennis geneem.
- 8.4.5 Goedgekeur.

9. Gegewens vir die Jaarboek

Die aanbeveling staan oor tot by handeling van die Verslag van die Tydelike Kommissie vir Publisiteit.

10. Gegewens vir die Jaarboek in Engels

Die aanbeveling word goedgekeur.

11. Inkorting van die Jaarboek

Die aanbeveling word goedgekeur.

Van punte 12–16 word kennis geneem.

17. Advertensies

Die volgende voorstel word aanvaar:

Die Sinode voeg na „ . . . status quo voortgegaan moet word” in: „sonder die gebruik van twyfelagtige advertensies”. (M. Smuts en S. J. Elof.)

18. Reklame vir kerklike tydskrifte

Die aanbeveling word goedgekeur.

19. Eie administrasie

Die aanbeveling word verwys na die Tydelike Regskommissie.

20. Gemiddelde sirkulasie Die Kerkbode

Kennis geneem.

21. Gemiddelde sirkulasie Die Voorligter

Die aanbeveling word goedgekeur.

22. Oplaag van die Jaarboek

Kennis geneem.

23. Begroting vir redaksionele uitgawes vir Die Kerkbode

Kennis geneem.

24. Begroting vir redaksionele uitgawes vir Die Voorligter

Kennis geneem.

25. Inkomste- en uitgawerekening vir die kerklike tydskrifte

Kennis geneem.

26. Die inkomste aan intekengeld en advertensies

Kennis geneem.

27. Verhoging van intekengeld

Die aanbeveling word goedgekeur.

28. Inkomste- en uitgawerekenings vir Jaarboek

Die aanbeveling word goedgekeur.

29. Eweredige bydraes van sinodes

Kennis geneem. 29.2 word goedgekeur met byvoeging van „indien dit nog nie gedoen is nie”.

30. R10-bydraes van gemeentes

Kennis geneem. 30.3 staan oor tot behandeling van die verslag van Tydelike Kommissie vir Fondse.

31. Stand van die kapitaalfonds waarmee die AKKT moet werk

Kennis geneem.

31.1 Die aanbeveling staan oor tot by behandeling van die verslag van Tydelike Kommissie vir Fondse.

32. Slotopmerkings

Kennis geneem.

Hiermee is die verslag afgehandel. Die moderator bedank die kommissie en redakteurs.

A5 VERSLAG KOMMISSIE VIR BYBELVERKLARING EN BYBELVERTALING

Die verslag kom aan die orde.

1. Insake Bybelverklaring

1.1 Algemeen. Kennis geneem.

1.2 Nuwe publikasies. Kennis geneem.

1.3 Onder bewerking. Kennis geneem.

1.4 Bewerkers. Kennis geneem.

1.5 Amos-kommentaar. Kennis geneem.

1.6 Aanbeveling

1.6.1 Goedgekeur.

1.6.2 Voorgestelde Interkerklike Kommentaarreeks.

Goedgekeur.

Die aanbeveling vervat in E4 Eerste verslag, Tydelike Kommissie vir Publisiteit oor hierdie aangeleentheid word in behandeling geneem, maar word nie goedgekeur nie.

2. Insake Bybelvertaling

2.1–2.3: Kennis geneem, met byvoeging van die naam van prof. J. van Zyl onder punt 2.2.1.

2.4 Aanbeveling

2.4.1 Goedgekeur met wysiging: „... dank aan die vertalers vir die werk”.

2.4.2. Goedgekeur.

2.4.3 Staan oor tot by die behandeling van die Verslag van Tydelike Kommissie vir Fondse.

3. Handboeke vir godsdiensonderwys op skool

3.1 Kennis geneem.

Die volgende voorstel word aanvaar:

Die kommissie word opgedra om verder keurders te benoem indien hulle daartoe deur die Interkerklike Handboekekommissie versoek word. (R. J. Raath en D. Crafford.)

4. Finansies

Kennis geneem.

Hiermee is die verslag afgehandel met dank aan die kommissie.

Permitte vir brandstof aan sinodegangers

Die volgende voorstel word aanvaar.

Die sinode versoek die hooflanddros van Kaapstad of 'n ander verantwoordelike amptenaar, beleef om permitte toe te staan aan afgevaardigdes om gedurende die naweek brandstof te verkry ten einde hul huise te bereik. Dr. J. D. Vorster word versoek om namens die Sinode die vertoë te rig. Persone wat permitte benodig moet hul name so spoedig moontlik by die Kommissie vir Afkondige inhandig.

A6.1 RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE EREDIENS

Die rapport kom aan die orde.

1. Personeele

Kennis geneem.

2. Werksaamhede

2.1 Klassieke liturgiese formuliere

Bylae 1 word in behandeling geneem.

GROETE VAN DIE BURGEMEESTER VAN KAAPSTAD

Die bespreking van die verslag word onderbreek. Die moderator verwelkom die burgemeester, Raadslid H. Bloomberg en mev. Bloomberg.

Die burgemeester dra die groete van die moederstad aan die Sinode oor.

Die moderator neem die groete in ontvangs en spreek die Sinode se dank uit.

Die vergadering verdaag vir tee.

A6.1 RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE EREDIENS (vervolg)

2.1 Klassieke liturgiese formuliere

Die bespreking van Bylae 1 word hervat.

Die aanbeveling van die kommissie word aanvaar.

Redaksionele wysiginge sal onder die aandag van die Tydelike Kommissie vir die Erediens gebring word.

2.2 Alternatiewe formuliere

Aanbeveling.

2.2.1 Staan oor tot na 2.2.2.

Aanbeveling 2.2.2

Die aanbeveling van die kommissie punt 2.2.2 dien as voorstel voor die vergadering.

Amendment 1

Drr. A. C. Barnard en J. M. G. Prins stel voor as amendment:

Die Sinode verwys die alternatiewe formuliere na die Tydelike Kommissie vir die Erediens om dit na te gaan vir moontlike verbeteringe. Lede van die Sinode wat voorstelle vir verbetering het, word versoek om dit aan hierdie kommissie vir oorweging voor te lê.

Amendment 2

Ds. H. F. Heymann en dr. J. T. Jordaan stel voor as amendment:

Die Sinode verwys die alternatiewe verkorte formuliere terug na die Kommissie vir die Erediens om in samewerking met ons twee susterkerke hierdie formuliere te herformuleer, sover as moontlik tot bevrediging van aldrie susterkerke en dat persone wat belangstel hulle suggesties en wenke aan die kommissie kan voorlê. Die twee amendemente word verwerp en die voorstel aanvaar.

Aanbeveel 2.2.1

Hiermee is hierdie aanbeveling van die kommissie ook aanvaar.

Revisie

Dr. P. Rossouw gee kennis van 'n mosie van revisie oor die besluit oor alternatiewe formuliere.

Redaksionele wysigings

Die Sinode verleen aan lede van die Sinode, die reg om voorstelle vir redaksionele wysigings in die alternatiewe formuliere aan die kommissie voor te lê.

Aantekening in minderheid

Ds. M. J. P. Olivier vra dat sy naam in die minderheid aangeteken word.

2.23 Publikasie van formuliere

Goedkeur, maar ingesluit in die mosie van revisie.

2.3 Ordes van diens

2.3.1 Die huweliksdiens

Goedgekeur.

2.3.2 Die aanddiens

Die kommissie se aanbeveling dien.

As amendement stel drr. L. L. J. Visser en A. v. d. Merwe voor:

Die Sinode besluit dat geleentheid vir bespreking of die stel van vrae direk ná die erediens gegee mag word.

Die voorstel van die kommissie word die besluit van die vergadering.

2.4 Die vorm van die biduur

Die aanbeveling word goedgekeur met die byvoeging van die woorde „... as voorbeeld”.

2.5 Toonsetting van die geloofsbelijdenis

Die aanbeveling word besluit van die vergadering.

2.6 Die diensboek, Acta 1970, p. 86.

Aanbevelings 2.6.1 en 2.6.2 word besluit van die vergadering.

2.7 Rondom die erediens

Kennis geneem.

2.8 Die ope kommunie

Staan oor tot behandeling van verslag van Tydelike Kommissie vir Algemene Sake.

2.9 Die hersiening van die Psalm- en Gesangboek

Aan die volgende lede van die hersieningskommissie wat aan die verslag meegewerk het, word sitting met adviserende stem verleen, nl. dr. G. G. Cillié, ds. I. L. de Villiers, dr. F. M. Gaum, dr. A. M. Hugo, dr. W. D. Jonker, ds. A. P. v. d. Colf, ds. G. J. v. d. Merwe, mnr. H. P. v. d. Westhuizen en dr. W. J. B. Serfontein (Vgl. A1. Verslag Kommissie van Orde, punt 17).

VERLOFREËLINGS EN AFKONDIGINGS

Oudl. D. H. C. du Plessis van Aasvoëlkop se broer is oorlede. Die moderator spreek die vergadering se meegevoel uit en verlof van afwesigheid met behoud van dagtelde vir die bywoning van die begrafnis op 18 Oktober 1974 word toegestaan. Na enkele afkondigings verdaag die vergadering.

NAMIDDAGSITTING

Notule

Na die middagpouse kom die notule aan die orde en word met enkele wysigings goedgekeur.

A6.1 RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE EREDIENS (vervolg)

2.9.1 Die Psalmmelodieë

Die kommissie vervang sy aanbeveling met die volgende voorstel:

Die sinode aanvaar die psalmmelodieë soos deur die Interkerklike Hersieningskommissie voorgelê. In die geval van Ps. 23 verval die alternatief. In die geval van Ps. 79 word die bestaande melodie weer gebruik en in die geval van Ps. 137 word die melodie van Ps. 20, in die rapport, gebruik.

Die volgende amendemente word voorgestel:

Eerste Amendement deur drr. J. du P. Malan en A. J. Minnaar:

Die Sinode neem kennis van die rapporte van die hersieningskommissie vir die Psalms en versoek die kommissie om die vrug van hulle arbeid in „Die Kerkbode” te laat verskyn, sodat daar weekliks 'n paar Psalms en Gesange afgedruk word. Lidmate en gemeentes word gevra om kommentaar te lewer aan die kommissie oor die singbaarheid en ontvanklikheid van die liedere, en nuwe voorstelle te maak.

Tweede Amendement deur ds. A. J. van Wijk en dr. D. J. Hattingh:

Die sinode keur die hersiene psalmmelodieë, soos deur die Interkerklike Hersieningskommissie voorgelê, in beginsel goed, gee alle lidmate van die Kerk die geleentheid om so spoedig moontlik wysigings by die kommissie in te dien, en dra die finale goedkeuring van die melodieë met volmag aan die Breë Moderatuur met reg van koöpsie, op.

Derde amendement deur ds. N. Schreuder en ds. A. Smit.

Die Sinode besluit dat die Kommissie vir die Erediens verdere bekende en eietydse melodieë van Psalms, soos hier deur die Sinode goedgekeur, op 'n aparte bladsy in die Psalmboek van die Ned. Geref. Kerk sal invoeg.

Al drie die amendemente word verworp en die voorstel van die kommissie word aanvaar.

MOSIE VAN DANK EN OPDRAG VIR PUBLIKASIE

Die volgende aanbevelings van die kommissie word aanvaar, die eerste twee met akklamasie:

1. Die dank van die Ned. Geref. Kerk word oorgedra aan die verteenwoordigers van die ander twee kerke wat by die hersiening betrokke was;
2. die Kerk se dank word oorgedra aan die Universiteit van Stellenbosch, die Oranje-Vrystaat, Potchefstroom, Pretoria sowel as aan die Raad van Beheer van die Konservatorium vir Musiek, Pretoria, wat lede van hulle personeel beskikbaar gestel het om professionele dienste te lewer;
3. aan die N.G. Kerk-Uitgewers word opdrag gegee om die tegniese versorging van die Psalmbundel te finaliseer en die druk en uitgee daarvan te onderneem.

2.9.2 Psalmberyming

Aanbeveling

Goedgekeur.

2.9.3 Die Gesange

Aanbeveling 2.9.3.1

Hierdie aanbeveling word vervang deur die volgende voorstel van die kommissie:

2.9.3.1.1 Die Sinode aanvaar die konsep vir die nuwe Gesangboek as basis van die hersieningswerk;

- 2.9.3.1.2 gee opdrag aan die Interkerklike Hersieningskommissie, met koöpsie van kundiges, om die voorgelegde tekste teen die einde van Oktober 1975 persklaar te maak, d.w.s. dat alle moontlike gebreke uitgeskakel moet word;
- 2.9.3.1.3 dat die eindproduk vir finale goedkeuring aan die Breë Moderatuur voor-gelê sal word.

Eerste amendement

Die Sinode besluit dat die Kommissie vir Erediens, 'n verdere aantal liedere met bekende melodieë wat veral vir ons jeug geskik is, en soos deur hierdie sinode goedgekeur word by die Gesangboek van die Ned. Geref. Kerk, sal voeg. bv. Hall-lied 444 (Welk 'n Vriend) en die liedere wat deur die Jeug-tot-Jeugaksie gebruik word.

N. Schreuder

A. Smit.

Tweede amendement

Die Sinode besluit om sy innige waardering en dank uit te spreek teenoor die kommissie wat met hierdie groot en veeleisende taak belas is en vir die uitmuntende werk en ywer waarmee hulle dit uitgevoer het.

Verder besluit die Sinode dat aangesien die Gesangeboek in sy huidige vorm oor die eeu heen so 'n diepgewortelde plek in ons Christelike volkslewe naas die Bybel ingeneem het, en aangesien lidmate en kerkrade, so 'n karige kennis dra van die vorm en die verandering wat tans voor die Sinode dien en dit dus moontlik te drasties en ingrypend mag deurwerk tot ons lidmate wat die Kerk van Christus uitmaak, dat die finale beslissing oorstaan tot die volgende Algemene Sinode, ten einde kerkrade en lidmate geleidelik daarin te skool om versoend te raak met hierdie, so 'n drastiese verandering in ons kerklied.

A. P. Brönn

H. E. v.d. Westhuizen

Die amendemente word verwerp en die voorstel aanvaar.

Die vergadering verdaag vir die teepouse.

Na die teepouse word die behandeling van A6.1 voortgesit.

A6.1 RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE EREDIENS (vervolg)

Die volgende voorstel van di. I. F. Retief en dr. G. J. Kotzé word verwerp:

Die nuwe Psalm- en Gesangbundel is die enigste liedereboek van die Ned. Geref. Kerk.

Aanbeveling 2.9.3.2

Hierdie aanbeveling van die kommissie word vervang deur die volgende en so goed-gekeur:

Dat die N.G. Kerk-Uitgewers daarna opdrag sal kry om die nuwe Psalm- en Ge-sangeboek so gou moontlik beskikbaar te stel.

Die Sinode besluit, op voorstel van die aktuaris en oudl. J. A. Hurter, om die vol-gende by te voeg: „Nadat alle aspekte i.v.m. outeursregte tot bevrediging van die Permanente Regskommissie afgehandel is”.

Aanbevelings 2.9.3.3 tot 2.9.3.5

Hierdie aanbevelings van die kommissie word vervang deur die volgende:

2.9.3.3 Dat die ingebruikneming van die nuwe boek feestelik sal geskied op 'n datum wat deur die Breë Moderatuur in oorleg met die Kommissie vir die Erediens en die uitgewers bepaal sal word;

2.9.3.4 die Kommissie vir die Erediens word verantwoordelik gehou vir die opstel van 'n feesprogram en die hantering van die landswye organisasie vir die ingebruik-neming van die nuwe Psalm- en Gesangboek;

2.9.3.5 tot tyd en wyl die nuwe boek beskikbaar is, sal die huidige bundel as ampte-like liedereboek van die kerk in die erediens bly geld.

2.9.3.6 die dank van ons kerk word geboekstaaf teenoor die N.G. Kerk-Uitgewers wat hierdie rapport aan die Sinode geskenk het.
Die aanbevelings word die besluit van die vergadering.

2.9.4 Hersieningsfonds

Kennis geneem met groot dank.

3. Kerklied en kategese

Aanbeveling

Goedgekeur met wysiging van „Kerkboek” na „Kerkliedboek”.

4. Die beleid van kerkmusiek

Aanbeveling

Goedgekeur.

Mosie i.s. toonsetting

Die volgende voorstel van di. J. H. Loubser en J. v. d. Lugt word as wenk na die kommissie verwys:

Die Sinode dra dit aan die Kommissie vir die Erediens op om die bekendste Psalms en Gesange vierstemmig met deskant te laat toonset, sodat die kerkkore dit saam met die gemeentes in die erediens kan sing en die kore langs hierdie weg 'n beter geleentheid kry tot vervulling van hulle funksie om die gemeentesang te bevorder.

Die moderatuur bedank die kommissie en laat Ps. 48 : 1 sing.

HULDIGING VAN WYLE PROF. B. B. KEET

Die volgende onbestredre mosie word aanvaar:

Die Sinode het met leedwese kennis geneem van die heengaan onlangs op hoë leeftyd van prof. dr. B. B. Keet, in lewe hoogleraar aan die Teologiese Kweekskool, en ook die laaste oorlewende vertaler van die Bybel in Afrikaans wat in 1933 die lig gesien het.

Die Sinode wil sy groot waardering boekstaaf vir die voortreflike dienste wat hy 40 jaar lank as hoogleraar in die dogmatiek aan die Kweekskool, en as jare lange vertaler, en latere voorsitter van die Bybelvertalerspaneel, met soveel toewyding en bekwaamheid verrig het.

Ons eer sy nagedagtenis en dank die Here vir 'n man in wie se lewe en werk soveel van die genade van God geblyk het, en wie se arbeid in lengte van dae veral t.o.v. die Bybelvertaling verykend sal inwerk op die lewe van kerk en volk in Suid-Afrika.

Jac. J. Müller

H. D. A. du Toit

DRA VAN TOGAS

Op voorstel van die assessor en skriba besluit die Sinode dat afgevaardigdes wat nie hulle togas saamgebring het nie omdat hulle in hul eie sinodes daarsonder sitting het, sonder togas mag verskyn.

A6.2 VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR ADVIESBURO VIR KERKBOU VIR VOORLEGGING AAN DIE ALGEMENE SINODE

Ds. T. H. N. Sadler en dr. A. C. Barnard stel voor dat die verslag nie ontvanklik is nie. Die voorstel word aanvaar.

A7 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR LEER EN PROTESTANTSE AKSIE

Die verslag kom aan die orde.

1. Samestelling en vergaderinge

Kennis geneem.

2. Skriftuurlike fundering van die Sondag

Van al die punte word kennis geneem en al die aanbevelings onder punt 2.4 word goedgekeur, met die volgende wysigings:

2.4.14 die derde reël moet lui: „onder andere van die apostoliese voorskrif.”

2.4.15 „beroepsarbeid” word „arbeid”.

2.4.16 Na „afgesonderdheid” word ingevoeg: „... en toewyding aan God”.

Verder word onder punt 2.3.3 op bl. 103 (eerste reël) „rus” na „eis” verander.

3. Die vrou in die amp

Kennis geneem van punte 3.1 tot 3.3.

Die volgende amendement kom voor die vergadering:

Van 3.4.1 en 2 word kennis geneem terwyl 3 goedgekeur word.

M. T. S. Zeeman

W. M. Strydom

Die amendement word verwerp en aanbeveling 3.4.1 tot 3.4.3 van die kommissie word aanvaar.

4. Hervertaling van belydenisskrifte

4.1 Dr. D. Postma moet lees dr. J. Postma.

Die aanbeveling word goedgekeur.

Op voorstel van drr. J. A. van Wyk en Murray Janson word besluit:

Die Sinode dra aan die Kommissie op om ook aan die Epiloog van die Leerreëls van Dordt aandag te gee.

4.2 Goedgekeur, met vervanging van ASK deur AJK.

4.3 Goedgekeur.

5. Die diaken en meerdere vergaderinge

Goedgekeur.

6. Vervanging van die woorde „Wederdopers en Andere” met die woorde „Alle” in die N.G.B., Art. 36

Kennis geneem.

Die aanbeveling word aanvaar en na die G.E.S. verwys saam met die verslag.

7. Onderhandeling met AKOS i.s. egskieding en hertrou

Staan oor. Verwys na Tydelike *ad hoc*-Kommissie.

8. Reglement vir die Algemene Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie

Staan oor. Verwys na Tydelike *ad hoc*-Kommissie.

9. Voltrekking van huwelike tussen lidmate van die Ned. Geref. en Rooms-Katolieke Kerk

Die Sinode besluit dat dit nie ontvanklik is nie omdat dit nie langs die regte kanale voor die vergadering gekom het nie, maar gee aan die kommissie opdrag om dit voor die volgende sinode te bring.

VERLOF TOEGESTAAN

Met behoud van daggelde: Oudl. D. H. C. du Plessis (Aasvoëlkop), 18 Oktober 1974; ds. J. M. Blignaut vir kapelaanspligte, Oudtshoorn, Saterdag, 19de; oudl.

F. J. P. Boonzaaier vanaf 17de Okt. — siek in hospitaal; oudl. D. P. J. Botes (Grootfontein, S.W.A.) siek in hospitaal.

Met verlies van daggelde: Oudl. W. Visagie (Calvinia) vanaf 10 vm. Vrydag en Saterdag (huislike redes); prof. A. H. van Zyl vanaf Vrydag, 18de 5.30 nm. vir die res van die sitting (Bybelvertaling); oudl. P. A. J. le Roux (Durban) vanaf Saterdag, 19de vir res van sitting (bagasie).

TELEGRAMME

Telegramme met goeie wense is ontvang van:

Gemeentes: Aroab, Steynsrus, Rustenburg (Moeder), Fontainbleau, Hartskroon, Luckhoff, Warmbad-Wes, Okiep, Karasburg, Potchefstroom-Suid, Kalkrand, S.W.A., Adelaide, Bulawayo, Marienthal, Namakwaland, Sannieshof.

Persone en instansies: Meyer — Bybelnavorsingsinstituut Paul Roux, Suid-Afrikaanse Vrouefederasie-Kongres, Oom Retief, Ermelo-Oos, Excelsior-skool, Ring van Winburg, Hoofbestuur Natalse Vrouesendingbond, Hoofbestuur Transvaalse Vrouesendingvereniging, Polisiekapelaan O.V.S., dr. Hannes van As (Wespoort-gemeente).

VERDAGING

Na afkondigings verdaag die Sinode vir aandete.

Ondertekening deur die Moderatuur

Moderator: D. P. M. Beukes

Assessor: J. D. Vorster

Aktuarius: F. E. O'B Geldenhuys

Skriba: J. E. Potgieter

AANDSITTING, 17 OKTOBER 1974

OPENINGSREDE

Die Sinode besluit om die openingsrede as Bylae G1 van die notule in die acta op te neem.

A7 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR LEER EN PROTESTANTSE AKSIE (vervolg)

Die verslag kom weer aan die orde.

10. ERKENNING VAN DIE ROOMSE DOOP

10.1 en 10.2 Kennis geneem.

10.3 Die aanbeveling word aanvaar.

11. DOOP VAN KINDERS VAN WIE DIE OUERS AAN DIE NED. GEREF. EN DIE ROOMSE KATOLIEKE KERK BEHOORT

11.1 Die aanbeveling dien as voorstel saam met die volgende amendemente:

Eerste amendement

Na „bygestaan” word ingevoeg: „nadat die vrae aan die protestantse ouer gevra en daarop geantwoord is”.

J. E. Potgieter

J. D. Vorster

Tweede amendement

Na „onderrig nie”, word die volgende woorde bygevoeg: „en dat hy ook nie mag bystaan nie”.

M. J. P. Olivier

W. C. Oosthuizen

Die amendemente word verwerp en die voorstel aanvaar.

Aantekening in minderheid

Di. G. J. Naude en J. J. Botha laat aanteken dat hulle in die minderheid gestem het.

Motivering

Die Sinode besluit om die volgende motivering, soos deur dr. G. Bam voorgedra, in die notule op te neem: In dusdanige gevalle moet die gemeente duidelik ingelig word dat die persoon wat bystaan, nie lidmaat is nie en dus ook nie die belofte aflê nie. Deur sy/haar teenwoordigheid en bystand gee hy/sy te kenne dat die aflê van die beloftes deur sy/haar huweliksmaat sy/haar goedkeuring wegdra en aktiewe steun geniet.

Die tweede en derde aanbevelings van die kommissie word aanvaar.

12. VERSLAE OOR PROTESTANTSE AKSIE

Kennis geneem.

13. SKRYWE SCRIBA SYNODI NED. GEREF. KERK IN S.A. i.s. ART. 36

Aanbeveling

Die vertolking van die kommissie word aanvaar.

Die volgende voorstel word ook besluit van die vergadering:

„Die Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie word versoek om 'n gemotiveerde studiestuk i.v.m. art. 36 aan die sinodes deur te stuur met die versoek om dit te

behandel volgens die eis van artikel 44.1 en terug te rapporteer deur die Algemene Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie aan die volgende Algemene Sinode.”

G. Bam

F. E. O'B. Geldenhuys

14. „HANDHAWING VAN ONS PROTESTANTSE ERFENIS”

Punt 15 moet lees punt 14.

Kennis geneem.

Die aanbeveling word aanvaar.

Revisie

Dr. G. Bam gee kennis van revisie i.v.m. die besluit oor die ontvanklikheid van punt 9: Voltrekking van huwelike tussen lidmate van die Ned. Geref. Kerk en lidmate van die Roomse Katolieke Kerk.

A8 VERSLAG KOMMISSIE SENSUS EN STATISTIEK

Staan oor. Verwys na die Tydelike Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid.

A9.1 VERSLAG VAN DIE KURATORIUM VAN DIE TEOLOGIESE KWEEKSKOOL TE STELLENBOSCH

1. WERKSAAMHEDE VAN DIE KURATORIUM

Kennis geneem.

2. EVALUERING VAN OPLEIDING

Kennis geneem.

3. DOSENTE

Kennis geneem.

Die Sinode versoek prof. dr. J. J. Müller om 'n huldeblyk op te stel i.v.m. prof. dr. W. J. van der Merwe vir opname in die notule.

4. STUDENTE

Kennis geneem.

5. FINANSIES

Kennis geneem.

6. TEOLOGIESE EN ADMISSIEKURSUS

Kennis geneem.

7. KURSUSSE VIR PREDIKANTE EN OPENBARE LESINGS

Kennis geneem.

A9.2 TWEEDE VERSLAG VAN DIE KURATORIUM VAN DIE TEOLOGIESE KWEEKSKOOL TE STELLENBOSCH

1. OPDRAG

Kennis geneem.

2. MOTIVERING I.S. NOODSAAKLIKHEID VAN NOUER INTEGRASIE

Kennis geneem.

3. AANBEVELING TEN OPSIGTE VAN DIE INTEGRASIE VAN DIE TEOLOGIESE KURSUS

3.1 Bestaande patroon: nouer skakeling

Die bespreking word onderbreek vir afkondigings.

Die vergadering verdaag na 'n gebed deur dr. P. G. Kunst.

DERDE SITTINGS DAG – 18 OKTOBER 1974

BIDUUR

Prof. dr. J. J. Müller lei die biduur, laat sing Ges. 3 : 1 en 2, gaan voor in gebed en lees Ef. 4 : 1–13.

Na gebedsgeleentheid word Ges. 156 : 5 gesing.

BRANDSTOFFERMITTE

Die assessor rapporteer dat die hooflanddros van Kaapstad genoegsame brandstof-permitte toegestaan het om sinodegangers in staat te stel om na die afsluiting van die Sinode terug te reis.

Die vergadering neem daarvan kennis met groot dank aan die hooflanddros sowel as aan die assessor en ds. J. G. J. van Vuuren wat die onderhandelinge gevoer het.

Die assessor wens die aktuarius geluk met sy verjaardag.

MOSIE INSAKE VERKLARING DR. KRUYSWIJK

Dr. J. S. Gericke verkry verlof om die volgende mosie in te dien:

Die Sinode het kennis geneem van 'n verklaring van dr. A. Kruyswijk in 'noggendkoerant, vandag, waar hy na aanleiding van die besluit insake ons Kerk se verhouding met die Nederlandse Geref. Kerke, beweer dat „die Ned. Geref. Kerk hom onnodig met die staat se sake bemoei en dat hy as pressiegroep teen die staat optree. Dit is in stryd met die Ned. Geref. Kerk se opvatting insake die verhouding tussen kerk en staat”.

Die Sinode verwerp ten sterkste die bewering as ongegrond omdat dit voorbarig is, in hierdie stadium, waar daar nog geen enkele besluit geneem is of rapporte behandel is wat die verhouding tussen kerk en staat raak nie.

J. S. Gericke

J. D. Vorster

Die moderator reël, met goedkeuring van die Sinode, dat die mosie sonder bespreking tot stemming gebring word nadat dr. Kruyswijk geleentheid gekry het om te verklaar of hy korrek gerapporteer en aangehaal is.

Dr. Kruyswijk spreek sy spyt uit dat hy voorbarig gehandel het deur 'n verslag, wat nog nie deur die Sinode behandel is nie, met die pers te bespreek. Die moderator oordeel dat dr. Kruyswijk nie ontken het wat aan hom in die voorstel toegedig word nie.

Die voorstel word eenparig aanvaar.

A9.2 TWEEDE VERSLAG VAN DIE KURATORIUM (vervolg)

MOSIE VAN ORDE

Die volgende mosie van orde word aanvaar:

„Die Sinode besluit om die verslae van die Kuratoria te laat oorstaan en benoem ds. A. J. van Wijk (sameroeper), dr. S. J. Elöff, prof. A. H. van Zyl en dr. B. A. Müller in 'n *ad hoc*-Kommissie om alle persone met vrae en onduidelikhede t.o.v. die drie verslae van die Kuratoria te woord te staan om amendemente, indien nodig, voor te berei. In die tussentyd word al die voorgestelde wysigings in die verslag

soos deur ds. A. J. van Wijk aan die hand gedoen, op skrif aan die Sinode beskikbaar gestel.”

J. E. Potgieter
J. W. Hanekom

OORHANDIGING VAN FAKULTEITSBLAD

Prof. dr. T. N. Hanekom oorhandig eksemplare van die Fakulteitsblad van die Teologiese Kweekskool te Stellenbosch aan die lede van die moderatuur.

Die moderator bedank hom.

A9.3 VERSLAG VAN DIE RAAD VAN KURATORE VAN DIE TEOLOGIESE FAKULTEIT, UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

1. BEHEER OOR DIE TEOLOGIESE FAKULTEIT

Kennis geneem.

2. DOSENTE

Kennis geneem.

Prof. dr. H. D. A. du Toit kry opdrag om 'n huldeblyk oor prof. dr. A. B. du Preez gereed te maak vir opname in die notule.

3. STUDENTE

Kennis geneem.

4. INDIENSOPLEIDING VAN PREDIKANTE

Kennis geneem.

5. FINANSIES

Kennis geneem.

Die volgende voorstel word aanvaar:

Die Sinode dra dit aan die Kuratoria van Stellenbosch en Pretoria op om die moontlikhede te ondersoek om fasiliteite daar te stel vir studente van oorsee vir nagraadse teologiese studie en om na bevind van sake te handel.

J. M. G. Prins
D. Jacobs.

6. VERHOUDING TOT ANDER FAKULTEITE

Kennis geneem.

Die Sinode neem met dank kennis van hierdie verslag.

MOSIE VAN WAARDERING OOR GEDRAG VAN TEOLOGIESE STUDENTE

Die volgende voorstel word die besluit van die vergadering.

„Die Sinode neem met groot vreugde kennis daarvan dat ons teologiese studente steeds volhard in 'n positief behoudende gedragspatroon en lewens- en wêreldbeeskouing soos deur die jare eie aan ons Kerk in die lig van Gods Woord.

Voorts verseker die Sinode hulle dat ons saam met hulle ernstig wag hou teen die insyueling van skadelike invloede in hierdie verband.

Die Sinode weet ook dat die dosente, die eksamenkommissies en die kuratoria wel deeglik van hierdie gevoelens en koers van die Sinode kennis neem met die oog op hulle verdere en gewaardeerde werk in die toekoms.”

T. P. Smith
G. J. Viljoen

HULDEBLYK AAN PROF. DR. W. J. VAN DER MERWE

Prof. dr. Jac. J. Müller dra die volgende huldeblyk voor wat deur die Sinode met akklamasie ontvang word:

„Die Sinode het kennis geneem dat prof. W. J. van der Merwe na 24 jaar sendingarbeid in Masjonaland en 16-jarige arbeid aan die Kweekskool te Stellenbosch sy bediening aan die einde van die jaar neerlê om verder op te tree as hoof van die opleidingskool vir leraars en evangeliste te Orumana S.W.A.

Die Sinode wil sy hoogste waardering uitspreek vir die uitnemende wyse waarop hy as hoof van die Departement Missiologie sy arbeid aan die Kweekskool verrig het, die ywer en toewyding wat hy aan die dag gelê het en die besieling wat van hom uitgegaan het in belang van die sending en toerusting van toekomstige sendelinge.

Deur sy wysheid, insig en ervaring i.v.m. die sending van ons Kerk was hy 'n vertroude leidsman en raadgewer van sowel die moeder- as die dogterkerke, en op vakkundige gebied 'n sendingstaatsman van groot formaat wat ons Kerk met onderskeiding gedien het.

Die Sinode bid hom die ryke seën van die Here toe op sy verdere arbeid in die wingerd van die Here en die opbou van die jong inheemse Kerk in S.W.A.

A10.1 VERSLAG AAN DIE BREË MODERATUUR OOR DIE GODSDIENSTIGE BEARBEIDING IN DIE SAW

INLEIDING

1–9 Kennis geneem.

STATISTIEK

10–12 Kennis geneem.

KERKLIK-GODSDIENSTIG

13–18 Kennis geneem.

DANK EN WAARDERING

19 Kennis geneem.

Aanbevelings

20 (a) Goedgekeur.

20 (b) Kom weer voor.

20 (c) i–iii Goedgekeur.

MOSIE VAN DANK AAN DS. J. A. VAN ZYL

Die Sinode besluit:

„Die Sinode boekstaaf sy besondere dank en waardering teenoor ds. J. A. van Zyl, Kapelaan-generaal vir sy besondere aandeel in die verkryging van 'n besondere plek vir die Kapelanekorps in die S.A. Weermag. Ds. Van Zyl se onvermoeide ywer om die Koninkryk van God in die belang van ons seuns in dienspligopleiding op voortreflike wyse te dien, word raakgesien.”

J. T. Jordaan

I. J. Haasbroek

A10.2 VERSLAG VAN DIE KOMMISSARIS VAN DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE

Die moderator wys daarop dat ook hierdie verslag namens die Breë Moderatuur ingedien word.

1. INLEIDING

Kennis geneem.

2. GETALLE

Kennis geneem.

3. INSKAKELING IN GEMEENTES

Kennis geneem.

4. AARD VAN DIE WERK

Kennis geneem.

5. SAKELING MET DIE BREË MODERATUUR

5.1 Kennis geneem.

5.2 Aanbeveling

5.2.1 Goedgekeur met insluiting van die Kapelaan-generaal van die S.A. Weermag.

6. GRENSDIENSTE

Kennis geneem van punte 6.1 tot 6.3.

6.4 Aanbevelings

6.4.1 en 6.4.2 Albei aanbevelings word goedgekeur.

Die Sinode betuig staande meegevoel met die families wat dierbares aan die grense verloor het.

7. AFTREDE VAN HOOFKAPELAAN

7.1 tot 7.4 Kennis geneem.

7.5 Goedgekeur.

Die Sinode spreek sy besondere waardering uit vir die dienste gelewer deur genl.-maj. (ds.) M. D. V. Cloete.

8. ALGEMEEN

Kennis geneem.

9. KOLONEL (ds.) C. COLYN

Kennis geneem.

Die hele verslag word met dank aanvaar.

MOSIE I.V.M. DIENSPLIG

Die volgende voorstel word eenparig goedgekeur:

„Die Sinode erken die reg en die plig van elke burger om sy volk en vaderland te verdedig en die lewe en vryheid van sy inwoners te beskerm. Daarom verwerp die Sinode die S.A.R.K. se besluit om o.a. mense aan te raai om in ons situasie gewetensbeswaardes te word en so aan die owerheid ongehoorsaam te wees as in stryd met die Woord van God o.a. Rom. 13. Ook bid die Sinode die owerheid in hierdie krisistye die ryke seën van die Here toe en beloof om diegene wat in owerheid oor ons geplaas is, asook ons weermag en polisie en kapelane, nie in voorbidding te vergeet nie.”

J. D. Vorster

J. S. Gericke

MOSIE i.s. REG EN PLIG TOT LANDSVERDEDIGING

Die Sinode besluit:

„Die reg en plig tot landsverdediging impliseer nie dat daar in ons samelewing nie ook sake is wat dringend verbeter moet word nie. Die Sinode glo dat die Ned.

Geref. Kerk, en na ons oortuiging, ook die staat steeds na groter geregtigheid in ons openbare lewe strewe.”

J. A. van Wyk

J. H. P. van Rooyen.

Die mosie word verwerp as nie ter sake op hierdie punt nie.

A11 VERSLAG VAN CARFO

1. GESKIEDKUNDIGE AGTERGROND

Kennis geneem.

1.1 Aanbeveling

Staan oor tot by behandeling van die verslag van die Tydelike Kommissie vir Publisiteit.

2. HUIDIGE STAND VAN SAKE

Kennis geneem.

2.1.1 Aanbeveling

Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Kommissie vir Publisiteit.

2.2 Programinhoud

Kennis geneem.

2.2.1 Aanbeveling

Goedgekeur.

2.3 Beeldradio

Kennis geneem.

2.3.1 Aanbeveling

Goedgekeur.

Hiermee is die verslag afgehandel met dank aan ds. J. E. Potgieter wat die verslag opgestel het.

A12 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE ARGIEFKOMMISSIE

1. PERSONEEL

Kennis geneem.

2. VERGADERINGS

Kennis geneem.

3. ARGIEFVISITASIE

Kennis geneem.

4. ARGIEFSTUKKE VAN DIE ALGEMENE SINODE

Kennis geneem. Verander „Argiefreglement 3.7” tot „Reglement van Argiefkommissie”.

Aanbevelings

4.1.1 Handelinge

Goedgekeur.

4.1.2 Sakeregister op die Handelinge van die Algemene Sinode

Goedgekeur.

4.2 Breë Moderatuur

Kennis geneem.

4.3 Algemene Sinodale Sendingkommissie

Kennis geneem.

4.4 Algemene Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie

Kennis geneem.

4.5 Algemene Regskommissie

Kennis geneem.

4.6 Algemene Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid

Kennis geneem.

4.7 Algemene Kommissie vir Openbare Sedelikheid

Kennis geneem.

4.8 Aanbeveling

Goedgekeur.

5. ARGIEFSTUKKE VAN RINGE**Aanbevelings****5.1 Ringsargief**

Goedgekeur.

5.2 Notule van Ringskommissie

Goedgekeur.

6. ARGIEFSTUKKE VAN GEMEENTES**Aanbevelings****6.1 Eiendomsreg op gemeentelike argiefstukke**

Goedgekeur.

6.2 Finansiële stukke van 'n gemeente

Goedgekeur.

6.3 Stukke insake stigting van 'n gemeente

Goedgekeur.

6.4 Beskikbaarstelling van stukke vir navorsers

Goedgekeur.

Die verwysings moet lees: Acta 170, pp. 294, 796.

7. DOOPREGISTER**7.1 Herregistrasie van doop**

Goedgekeur.

7.2 Doopgetuies

Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Regskommissie.

8. OORSPRONKLIKE HUWELIKSREGISTER**8.1 Inlewering van oorspronklike huweliksregister**

Goedgekeur.

8.2 Wysiging van huwelikswet

Goedgekeur.

8.3 Kerklike huweliksregister

Goedgekeur.

9. EENVORMIGHEID T.O.V. REGISTERS

Goedgekeur.

10. VERVAL VAN LIDMAATREGISTRASIE IN VORIGE GEMEENTE(S)

Die bladsyverwysing moet lui: pp. 294, 796.

Goedgekeur.

11. DIE BEWARINGSGEDAGTE SKRIFTUURLIK TOEGELIG

Goedgekeur.

Die Sinode besluit verder:

„Die Sinode vind in die Heilige Skrif duidelik voorbeeld van veilige bewaring van historiese geskrifte, selfs van die Wetboek, ook 'n sentrale bewaarplek (vgl. Esra 6:1 en Ester 6:1) en sien daarin 'n voorskrif van getroue toesending en veilige bewaring van kerkhistoriese geskrifte sodat ons die nageslag en die navorser in die sentrale/sinodale argief kennis kan laat maak met die handelinge van God in die gang van die Kerk.

Dit lê op die weg van elke sinode om toe te sien dat die betrokke kerklike instansies binne sy ressort hierin daadwerklik sal saamwerk.”

M. J. P. Olivier

J. E. Terblanche.

12. STUDIEPROJEK T.O.V. DIE ARGIEFWESE VAN ONS KERK

12.1 tot 12.2 Kennis geneem.

12.3 Aanbevelings

12.3.1 Argieffandleiding

Goedgekeur.

12.3.2 Lesings in die argiewese

Goedgekeur.

12.3.3 Opleiding van argiefpersoneel

Goedgekeur.

12.3.4 Aanstelling van voltydse argivarisse e.a. personeel

Goedgekeur.

12.3.5 Argiefakkommidasie

Goedgekeur.

12.3.6 Veldwerk deur argivarisse

Goedgekeur.

12.3.7 Papier – metriekie formaat

Goedgekeur.

12.3.8 Eenheid van argiewe

Goedgekeur.

12.3.9 Samestelling van die Algemene Argiekommissie

Goedgekeur

12.3.10 Spreekbeurt oor argiewese

Goedgekeur.

Ds. A. P. Smit neem die spreekbeurt namens die Algemene Argiekommissie waar.

13. BEGROTING

Staan oor tot behandeling van Verslag Tydelike Kommissie vir Fondse.

MOSIE VAN DANK: DS. A. P. SMIT

Die Sinode besluit eenparig:

„Die Sinode neem kennis van die aftrede van ds. A. P. Smit as argivaris van die Kerkargief in Kaapstad en gevolglik as argivaris van die Algemene Sinode. Sy hoogstaande arbeid word gewaardeer en 'n geseënde rustyd hom toegebid.”

J. P. Claasen

G. S. J. Möller

Hiermee is die verslag afgehandel.

Na enkele afkondigings verdaag die Sinode vir die teepouse.

Na die teepouse kom aan die orde:

A13 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE REGSKOMMISSIE**1. VIR KENNISNAME**

1.1 tot 1.4 – Kennis geneem.

2. VIR GOEDKEURING**2.1 Statusaangeleenthede**

2.1.1 tot 2.1.4 word goedgekeur.

Die volgende word deur die kommissie aan die Sinode voorgelê en ook goedgekeur:

Addendum tot 2.1 Statusaangeleenthede

Nadat die verslag aan die Algemene Sinode ingelewer is, is die volgende statusaangeleenthede deur die Algemene Regskommissie gehanteer:

1. Predikantstatus is aan die volgende persone toegeken

Freyer, N. S. L.: Dosent N. T. Durban-Westville.

Van Wyk, J. H.: Studie.

Furstenburg, J. P. du T.: Dosent Dogmatiek Universiteit Zoeloeland.

Van der Merwe, F. J.: Studie.

Erlank, E.: Studie.

Du Plessis, J. C.: Bybelgenootskap.

Holtzhausen, L. J.: Studie.

Nell, J. A.: Studie.

Herman, L. T. I.: Dosent Godsdiensonderrig en Bybelkunde, Onderwyserskollege, Bloemfontein.

2. Tussentydse legitimasie, ook die predikante wie se status herstel is

Venter, W. L. D. M.

3. Die volgende persoon het sy status verloor

Viljoen, L. B.

2.2 Opdragte van die Algemene Sinode**2.2.1 Herformulering K.O. artikel 64.3.2 en bep. 30.2 van die Reglement vir Opleiding en Legitimasié****(i) Kerkorde art. 64.3.2**

Wysiging goedgekeur met 'n tweederde-meerderheid.

(ii) Reglement Opleiding bep. 30.2

Wysiging goedgekeur met 'n tweederde-meerderheid.

2.2.2 Die aktuariaat

1. Waar kom die pos vandaan?

Kennis geneem.

2. Die taak van die aktuarius van 'n sinode

Kennis geneem.

3. Die pos en pligte van die aktuarius van die Algemene Sinode

3.1 en 3.2 Goedgekeur.

3.3 Goedgekeur met 'n byvoeging na „Sinode”, die woorde „indien 'n uitgewer daarvoor gevind kan word”.

3.5 tot 3.8 Goedgekeur.

Die volgende voorstel van dr. D. D. Rosslee en ds. J. I. Roux word verwerp:
„Dit word aan die Algemene Regskommissie opgedra om verder kerkregtelik te besin oor die „pos van aktuarius” veral m.b.t. die funksionering van die aktuarius. Hieroor sal aan die volgende Sinode verslag gedoen word.”

2.2.3 Hertoelating van geskeidenes tot die bediening

Staan oor tot by die behandeling van die Tweede verslag van die Tydelike Regskommissie.

2.2.4 Arbeid van predikant in Moeder- en Dogterkerke tegelyk

Goedgekeur.

2.2.5 Bevoegdheid van Algemene Sinode

Kennis geneem.

2.2.6 Verkleining van die Algemene Sinode

Goedgekeur.

2.2.7 Reglement van Orde

1. OPENING EN KONSTITUERING

Die aanbevelings van die kommissie word aanvaar en die volgende amendement verworp:

Amendement

1. Konstituering van Opening

1.1 Die afgevaardigdes kom byeen op die plek en tyd soos vooraf bepaal. Die afgevaardigde leraar met die langste diens, wat die oudste in jare is, vooraf aange wys deur die Kommissie van Orde, tree as voorlopige voorsitter op totdat die moderator verkies is, art. A1.

1.2 Die geloofsbriefe van alle afgevaardigdes moet minstens drie maande voor die aanvang van die vergadering in die hande van die skriba van die Algemene Sinode wees wat dit tesame met die wysigings, wat tot voor die vergadering by hom ingedien is, ter tafel lê.

1.3 Die vergadering word deur die voorlopige voorsitter gekonstitueer uit die afgevaardigdes wie se geloofsbriefe ingedien is.

1.4 Na die konstituering gaan die voorlopige voorsitter in Skriflesing en gebed voor, met die oog op die verkiesing van die moderatuur en die afhandeling van die sake op die agenda van die vergadering.

1.5 Voeg hier in die voorgestelde pt. 1A.

1.6 Die voorgestelde pt. 1.5 word geskrap.

I. F. Retief

P. Rossouw

KWORUM

Die kwessie van die kworum van die Algemene Sinode word na die Tydelike Regskommissie verwys.

2. STEMMING

Goedgekeur.

3. BEHANDELING VAN SAKE

3.1 Word gewysig sodat die laaste sin lui: „Aan alle diensdoende predikante van die Ned. Geref. Kerk, sowel as amptenare en ander ter sake instansies, word die agenda voor en die acta na die sitting van die Algemene Sinode gestuur.

3.2 tot 3.12 Goedgekeur.

3.13 Goedgekeur met byvoeging van die volgende:

„Na elke stemming word die uitslag bekend gemaak.” Die Regskommissie kry opdrag om die redaksionele werk in die klosule te behartig.

L. L. J. Visser

Jo. J. Spies

4. NADAT BESLUISTE GENEEM IS

Goedgekeur.

5. KOMMISSIES

5.1–5.3 Goedgekeur.

5.4 Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Regskommissie.

6. SAKE VIR BEHANDELING

6.1 Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Regskommissie.

6.2 en 6.3 Goedgekeur.

7. VERSLAE

Goedgekeur.

8. NOTULE

8.1 Word gewysig om soos volg te lui:

„Die skriba, indien nodig met behulp van 'n assistent-skriba(s), deur die vergadering sonder 'n voorafgaande nominasiëlys verkies, teken aan . . .”.

8.2 tot 8.4 Goedgekeur.

9. SLUITING

Goedgekeur.

2.2.8 Die kerk en vrye verenigings

Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die ad hoc-Kommissie vir Kerklike Verenigings.

2.2.9 Bewys van lidmaatskap

Goedgekeur.

„Lidmaatsertifikaat” moet vervang word met „bewys van lidmaatskap”.

2.2.10 Herformulering K.O.-artikel 28

Goedgekeur met tweederde-meerderheid.

2.2.11 Eedswering

Kennis geneem.

2.2.12 Regsbevoegdheid of status van predikante en proponente

Die drie amenderings word aanvaar met 'n tweederde-meerderheid.

2.2.13 Hoër beroep

**REGLEMENT VIR DIE UITVOERING VAN TUG EN DIE BESLEGTING
VAN GESKILLE**

DIE UITOEFENING VAN DIE TUG

Klagtes en gerugte

1 en 2 Goedgekeur.

1. DIE VOORLOPIGE ONDERSOEK

1.1 Bepalinge vir die Kerkraad

Punte 1.1.1 tot 1.1.5 word goedgekeur.

Die volgende voorstel word na die Tydelike Regskommissie verwys:

Die Sinode verklaar dat waar ampsdraers hul *bona fide*-ampspligte binne hul magte uitvoer, dit hulle nie betrokkenes kan maak by die uitvoering en behandeling van tugsake nie, behalwe waar die Kerkorde self dit anders reël.

T. P. Smith

G. J. Viljoen

1.2 Bepalinge vir die ring

1.2.1 Goedgekeur.

1.2.2 Word aanvaar en die volgende amendement verwerp:

„Ná ,die betrokke ampsdraer(s) . . .” word die woord „dadelik” ingevoeg.

S. M. van Vuuren

H. J. S. Joubert

1.2.3 tot 1.2.6 Goedgekeur.

1.2.7 Die woord „oordeel” word vervang met „bevind”.

Amendement 1

Die woorde „en aanbevelings” word geskrap uit 1.2.7 (p. 144) 3.1.5 (p. 146), 2.5 (p. 148).

F. J. du Plessis

C. P. White

Amendement 2

Punt 1.2.7: Vervang woorde „stel by bevindinge . . . verhoor byeen” met woorde „verwys hy die saak na die ring vir verhoor”.

T. H. N. Sadler

S. J. Eloff.

Die amendemente word verwerp en die voorstel aanvaar.

Na die afkondigings verdaag die Sinode vir die middagete.

NAMIDDAGSITTING, 18 OKTOBER 1974

NOTULE

Die notule kom aan die orde en word met enkele wysigings goedgekeur.

HULDIGING WYLE PROF. DR. A. B. DU PREEZ

Prof. Andries Bernardus du Preez het twee gemeentes van ons Kerk, Heidelberg, Tvl. en Waterberg, bedien. Daarna het hy 'n kwarteeu lank die departement Dogmatiek en Etiek aan die Teologiese Fakulteit, Universiteit van Pretoria, behartig. Twee jaar na sy uittrede het hy skielik na 'n hartaanval beswyk.

Abie du Preez was 'n kleurryke figuur en het 'n eie plek in ons kerklike lewe gevul. Deur sy studente sal hy altyd onthou word as dié dosent wat die teologie van Karl Barth vertolk het en hom verheug het in 'n teologiese debat. Hy was lojaal aan ons kerklike belydenis en het sy studente besiel om dogmaties goed toegerus die be-

diening binne te gaan. Deur sy liefde vir die kerkreg het hy ons predikante verder geleer om altyd korrek op te tree.
 Daarby het hy 'n lewendige belangstelling in kerksake en die kultuurlewe geopenbaar. Hy het nie geskroom om teen allerlei vreemde ideologieë en verkeerde sedes en gewoontes sterk op te tree nie.
 Ons dank die Here vir so 'n man wat Hy ons geliefde Kerk gegee het op 'n tydstip toe ons hom baie nodig gehad het.

A13 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE REGSKOMMISSIE (vervolg)

1.3 Bepalinge vir die sinode

Goedgekeur.

2. DIE VERHOOR DEUR 'N KERKLIKE VERGADERING

2.1 Bepalinge vir die Kerkraad

2.1.1 tot 2.1.5 Goedgekeur.

MOSIE

Die volgende voorstel word verwerp:

Na 2.1.5 voeg in 'n nuwe 2.1.6: „Verbondenheid van die aangeklaagde aan die plaaslike Nederduitse Gereformeerde Kerk moet bewese wees.”

Verander die numerering.

A. C. Barnard

H. O. Bekker

2.1.6 tot 2.1.9 Goedgekeur.

2.2 Bepalinge vir die Ring

2.2.1 tot 2.2.6 Goedgekeur.

Opdrag i.s. die woord „bevindinge”

Op voorstel van dr. L. L. J. Visser en die aktuaris word besluit:

„Die Sinode dra dit aan die Permanente Regskommissie op om in die reses in te gaan op die regsimplikasies van die woord bevindinge in die hele stuk.

2.3 Bepalinge vir die Sinode

2.3.1 tot 2.3.4 Goedgekeur.

3. APPÈL DEUR 'N BESWAARDE KRAGTENS K.O. ART. 63

3.1.1 tot 3.1.6 Goedgekeur.

3.1.7 Goedgekeur met byvoeging van die woorde: „op grond van die geskrewe stukke,” na „oordeel”.

3.2 Bepalinge vir die Sinodale Kommissie

3.2.1 tot 3.2.8 Goedgekeur.

3.3 Bepalinge vir die Sinode

3.3.1 en 3.3.2 Goedgekeur.

3.3.3 Die woorde „Tydelike Regskommissie” word vervang met „die Permanente Regskommissie ingeval van 'n buitengewone sinode of deur die Tydelike Regskommissie ingeval van 'n sinode”.

Goedgekeur.

3.3.4 en 3.3.5 Goedgekeur.

3.4 Bepalinge vir die Algemene Sinode

3.4.1 en 3.4.2 Goedgekeur.

3.4.3 Die woorde „Algemene Regskommissie” word vervang met „die Permanente Regskommissie ingeval van 'n buitengewone sinode of deur die Tydelike Regskommissie ingeval van 'n sinode”.

Goedgekeur.

4. KOSTE AAN TUGSAKE VERBONDE

4.1 Goedgekeur.

4.2 Na „finansies” word ingevoeg „of in die geval van die Sinodale Kommissie 'n *ad hoc*-Kommissie”.

Goedgekeur.

4.3. en 4.4. Goedgekeur.

VORM VIR DIE INDIENING VAN KLAGTES (Agenda bl. 147)

Goedgekeur.

DIE BESLEGTING VAN KERKLIKE GESKILLE (Agenda bl. 148)**1. Bepalinge vir die kerkraad**

Goedgekeur.

2. Bepalinge vir die ring

Goedgekeur.

3. Appèl teen die beslissing van die ring

Goedgekeur.

4. Appèl teen die beslissing van die sinode

Goedgekeur.

5. Gravamen teen 'n besluit van die Algemene Sinode

Die Kommissie kry toestemming om hierdie punt soos volg te wysig:

Voeg in na „lidmaat”: „of 'n Kerkvergadering”.

As amendement dien:

Voeg in na „'n memorandum aan” die woorde: „kerkraad en ring”.

P. Rossouw

D. D. Rosslee

Die amendement word verwerp en die voorstel word besluit van die vergadering.
Hiermee is B7.20 ook afgehandel.

6. Koste met betrekking tot geskilsake.

Goedgekeur.

7. Verskeie aanbevelings met betrekking tot bostaande

Hierdie opskrif moet met syfer 7 aangedui word.

1-5 Goedgekeur.

2.3 Verdere aanbevelings (Agenda p. 149)

2.3.1 Wysiging van kerkorde artikel 64.3.2

Verval in die lig van goedkeuring van punt 2.2.1 op bl. 136.

2.3.2 Wysiging van Kerkorde, artikel 64.4
Goedgekeur.

2.3.3 Drie-jaar-reël in die Sendingkerk

Staan oor tot verslag van Tydelike Kommissie.

2.3.4 Bewoording van Kerkorde artikel 70.4 m.b.t. die Ekumene
Goedgekeur.

2.3.5 Aanvulling by bep. 27 van die Reglement vir Opleiding en Legitimasië
Goedgekeur.

2.3.6 Wysiging van die bewoording van die reisattestaat
Goedgekeur.

2.3.7 Publikasie van besluite
Afgehandel.

2.4 Revisie

2.4.1 Reglement vir Opleiding en Legitimasië, bep. 2.1.1.3
Goedgekeur.

2.4.2 Reglement vir Opleiding en Legitimasië, bep. 24–28
Goedgekeur.

Die verslag van die *ad hoc*-Kommissie i.s. verslag A9.2 word goedgekeur en die volgende word besluit:

Dit word opgedra aan die Tydelike Regskommissie om hierdie bepalinge te koördineer en te wysig in ooreenstemming met die verslag van die Kuratoria i.s. opleiding van leraars.

2.4.3 Redaksionele foute in die publikasie van die Kerkorde
Goedgekeur.

Al die wysiginge van die Kerkorde is met 'n tweederde-meerderheid aanvaar.
Hiermee is die verslag van die kommissie afgehandel en met dank aanvaar.

A14 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID

1. PERSONEEL

Kennisname van oorlye van ds. D. F. B. de Beer.

Aanbeveling

Eenparig goedgekeur.

2. VERGADERINGS

Kennis geneem.

3. ADMINISTRASIE

3.1 Kantoorprobleme:

Kennis geneem.

3.2 Oornname van die pos van Sekretaris vir Openbare Sedelikheid deur die Algemene Sinode

- 3.2.1 tot 3.2.2 Kennis geneem.
- 3.2.3 Aanbeveling staan oor.

3.3 Praktiese leiding aan kerkrade

Aanbeveling

Goedgekeur.

Bylae 1 en 2 Die bylaes word goedgekeur met die volgende wysigings: Waar moontlik moet die uitdrukking „bestryding van maatskaplike euwels” vervang word met „die bevordering van openbare sedelikheid”. In Bylae 2, punt 5, word die opskrifte „positief” en „negatief”, geskrap.

3.4 Uniforme verslagvorm vir ringe

Mosie van orde

Op 'n mosie van orde staan die aanbeveling oor totdat die verslag van die *ad hoc*-Kommissie i.v.m. die werksaamhede van die kommissies vir Leer en Protestantse Aksie, Aktuele Sake en Openbare Sedelikheid dien.

Die bespreking word onderbreek toe die vergadering vir die teepouse verdaag.

VERSLAG IN „OGGENDBLAD”

Na die teepouse noem die moderator enkele berigte uit 'n uitgawe van „Oggendblad”, waaruit blyk dat die koerant die ooreenkoms verontagsaam het om nie verslae te publiseer voordat dit deur die Sinode behandel is nie.

Die moderator rapporteer dat die betrokke koerant se verslaggewer deur die moderaatur vermaan is, sy verskoning aangebied en onderneem het om die saak reg te stel.

Die moderator rig 'n finale waarskuwing dat enige verdere verbreking van die ooreenkoms sal meebring dat die verteenwoordiger van so 'n koerant uit die Sinode se verrigtinge uitgesluit sal word.

Die Sinode keur dit goed.

A14 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID (vervolg)

3.5 D. F. B. de Beer-gedenkfonds

Goedgekeur saam met die reglement.

3.6 Skakeling met Aksie Morele Standaarde

Kennis geneem.

Mosie

Die Sinode neem met groot dank kennis van die Aksie Morele Standaarde en bid hom toe Gods rykste seën in die goeie stryd tot reiniging van die openbare lewe en bestryding van die maatskaplike euwels.

D. J. Conradie
H. L. N. Joubert

4. VERTOEË IN OPDRAG VAN DIE SINODE

4.1 Vertoë tot die Minister van Justisie

Kennis geneem.

4.2 Vertoë i.s. sensuur van publikasies

Kennis geneem.

Mosie

Die Sinode betuig sy opregte dank en waardering teenoor die regering vir die daarstelling van die nuwe Sensuurwet.

H. J. Terblanche.
M. v. A. Vermeulen

5. DRANKVRAAGSTUK EN AANVERWANTE PROBLEME**5.1 Drankadvertensies**

Kennis geneem.

5.2 Leiding aan die jeug i.v.m. alkohol

Kennis geneem.

5.3 Drankverskaffing by internasionale rugbywedstryde

Kennis geneem.

5.4 „International Council on Alcohol and Addictions” – Skakeling

Kennis geneem.

5.5 Skakelkomitee tussen Kerk en S.A. Matigheidsbond

Kennis geneem.

5.6 Drankvoorsiening aan nasionale dienspligtiges

Kennis geneem – ook van bylae 4.

5.7 Drankvoorsiening op universiteitskampusse

Die aanbeveling word met die volgende voorstel van die Kommissie vervang:

Die Sinode doen 'n beroep op Universiteitsrade om hulle te distansieer van die toekenning van dranklisensies op universiteitskampusse en liever strenger beheer uit te oefen teen drankmisbruik deur studente op die kampus.

G. R. van Rooijen
S. S. Walters

Amendment**Drank en Universiteite**

Die Algemene Sinode neem kennis van punt 5.7 en die betrokke memorandum (Bylae 5).

Die Sinode verseker die universiteitsowerhede van sy waardering en steun vir elke positiewe poging wat aangewend word waarvolgens rektore van universiteite in staat gestel word om effektiewe kontrole uit te oefen oor die verbruik van drank op universiteitskampusse.

Die Sinode spreek ook sy hoë dank en waardering teenoor die Christen-studente uit wat deur hulle mooi getuienis en positiewe leefwyse veel doen om die verwoestende euwel van drankmisbruik teen te staan en uit te roei.

J. E. Potgieter
J. S. Gericke

Ordemosie

Die volgende ordemosie word die besluit van die vergadering:

Met die oog daarop dat daar onsekerheid t.o.v. aanbeveling 5.7 is, stap die Sinode van die saak af.

S. J. Eloff
K. D. Struwig

5.8 Nuwe drankwet in vooruitsig

Kennis geneem.

Die volgende voorstel word aanvaar:

Die Sinode spreek sy spyt uit oor die verandering van die kieswet wat die verbod op die verkoop van drank op verkieatingsdae ophef en versoek die regering om nie die drankwet dienooreenkomsdig te verander nie.

J. P. Claasen

J. L. Coetzee

5.9 Rookgewoonte

Aanbeveling

Die kommissie stel voor dat dit goedgekeur word met die invoeging van „mag” voor „inhou” en dat die saak na die Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie verwys word. Die voorstel word egter verwerp en die volgende **amendement** aanvaar: Die Sinode neem kennis van Punt 5.9.

G. J. Kotze

S. J. Klopper

Oudl. Crafford kry verlof om 'n stuk oor hierdie saak uit te deel.

5.10 Dwelmverslawing

Goedgekeur.

6. ONTHEILIGING VAN DIE DAG VAN DIE HERE

6.1 Voorligting

6.1.1 en 6.1.2 Kennis geneem.

6.1.3 Albei aanbevelings word aanvaar.

Mosie

Die volgende mosie word verwerp:

Die Sinode versoek die S.A.U.K. om nie op Sondag sportberigte oor sy nuusuit-sendings en in die toekoms oor die beeldradio uit te saai nie.

S. S. Walters

J. G. Griesel

6.2 Sondagkoerante en vermaakklikhede

6.2.1 Sondagkoerante

Kennis geneem.

Aanbevelings 1 en 2

Goedgekeur.

Die Kommissie voeg 'n derde aanbeveling by:

Die Sinode herhaal sy vorige vermaning aan lidmate van die Kerk om hulle te onthou van die koop en lees van Sondagkoerante en ander ongewyde leesstof op die dag van die Here.

Dit word nie aanvaar nie.

6.2.2 Sterfilms en filmfees

Kennis geneem.

6.2.3 Vertonings van filmklubs

Kennis geneem.

6.3 Sondagarbeid en -handel

6.3.1 Verkoop en vertoon van eiendomme

Aanbeveling

Goedgekeur.

6.3.2 Myne wat erts maal

Kennis geneem.

6.4 Sondagsport

Kennis geneem.

6.4.1 Kennis geneem.

6.4.2 Kennis geneem.

Aanbevelings

1. Goedgekeur.

2. Tussen „Sondagkrieket” en „op” word ingevoeg „in Suid-Afrika en Rhodesië”.
Die gewysigde aanbeveling word goedgekeur.

6.5 Paasmaandag**Aanbeveling**

Goedgekeur.

VERVERSINGS

Die aktuarie stel die volgende voor:

Die Sinode wil sy oopregte dank betuig teenoor die K.W.V. wat vandag se versings geborg het.

Weens 'n vergissing het die feit dat 'n verteenwoordiger van die maatskappy vandag ter vergadering was, nie die moderatuurstafel bereik nie. Die Sinode besluit om sy dank skriftelik aan die maatskappy oor te dra en bied sy oopregte verskoning aan teenoor die verteenwoordiger van die maatskappy vir die versuim.
Goedgekeur.

TELEGRAMME

Telegramme met goeie wense is ontvang van die volgende:

Kerkrade: Bloemhof-Oos, Kimberley-Vooruitsig, Alberton-Oos, Bethlehem Panorama, Francistown, Warmbad, S.W.A., Môregloed, Wonderboom, Florandia, Middelburg-Uitsig, Komatipoort, Brandfort.

VERLOF TOEGESTAAN

Met verlies van daggelde: Oudl. F. C. Lubbe vanaf Saterdag vir die res van die sitting. Oudl. W. H. Delport, Port Elizabeth vir Saterdag en Sondag.

VERSKYN TER VERGADERING

Oudl. P. C. v. d. Walt van Viljoensdrif het vanoggend ter vergadering verskyn.

Die vergadering verdaag vir aandete.

Moderator: D. P. M. Beukes

Assessor: J. D. Vorster

Aktuarie: F. E. O'B. Geldenhuis

Skriba: J. E. Potgieter

AANDSITTING — 18 OKTOBER 1974

MOSIE – I.S. A.J.K. – VERSLAG: GRONDREËLS VAN DIE KJV

Op voorstel van dr. S. J. Ellof en ds. J. W. Hanekom besluit die vergadering: Die Sinode neem kennis dat die Algemene Bestuur van die KJV op versoek van die A.J.K. reeds tentatiewe grondreëls vir die voorgestelde Senior en Belydende Kerkjeugaksies aan die Sinode voorlê vir goedkeuring en verwys dit vir kommentaar na die Tydelike Jeugkommissie.

A14 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID (vervolg)

Die bespreking word hervat.

7.1 Leiding aan die jeug i.s. dans
Kennis geneem.

7.2 Ontkleedanse

Aanbeveling

Die Kommissie se aanbeveling word teruggetrek ten gunste van die volgende voorstel wat aanvaar word:
Kerkrade word gevra om sterk teen hierdie sensurabele sonde op te tree.

J. D. Vorster
P. L. Bezuidenhout

7.3 Egskeidingswette

Kennis geneem.

7.4 Egskeiding en hertrou

Staan oor – verwys na die ad hoc-Kommissie i.v.m. die werksaamhede van die Kommissies vir Leer en Protestantse Aksie, Aktuele Sake en Openbare Sedelikheid.

7.5 Onbetaamlike kleredrag
Kennis geneem.

7.6 Aborsie

Kennis geneem.

Oudl. A. C. Meyer en ds. I. F. Retief stel voor en die Sinode **besluit** dat: die A.K.O.S. gevra word:

1. om opnuut te besin oor hulle bylaag 6,
2. om 'n teologies, eties, psigologies, sosiologies en medies verantwoorde verslag oor aborsie en sterilisasie op te stel en voor te lê.

7.7 Popfeeste

Kennis geneem.

7.8 Slumswet

Kennis geneem – ook van Bylae 7.

7.9 Voorsiening van die pil vir geboortebeperking in apteke

Aanbeveling

Die vergadering besluit om kennis te neem en van die saak af te stap.

7.10 Naakte beelde in Civitas-gebou

Kennis geneem.

7.11 Genadedood

Kennis geneem.

8. PUBLIKASIES EN VERMAAKLIKHEDE

8.1 Besware ingedien

8.1.1 Jesus Christ Superstar

Kom weer voor.

8.1.2 Godspell

Kennis geneem.

Aanbevelings

1. Goedgekeur.

2. Goedgekeur. Die afdeling van die polisie moet wees: die Dwelm- en Sedestak van die Polisie.

8.1.3 Afbeeldings van naakte vroue by advertensies

Kennis geneem.

8.1.4 Wetgewing

Aanbeveling

Kennis geneem.

Die volgende **voorstel** word ingedien:

Die Sinode doen 'n ernstige beroep op die S.A. Persunie om sy kode so op te stel dat dit in ooreenstemming is met die norme wat in die nuwe sensuurwet gestel word.

H. J. Terblanche

M. v. A. Vermeulen

Die vergadering besluit egter om van die saak af te stap.

MOSIE VAN DANK EN WAARDERING

Die Sinode betuig sy dank en waardering teenoor die owerheid vir die verbeterde wetgewing i.v.m. beheer oor publikasies.

J. D. Vorster

P. W. Jordaan

Die Sinode aanvaar die mosie.

9. VOORLIGTING

9.1 Teologiese Fakulteit

Kennis geneem.

9.2 Publikasies

Van 9.2.1 tot 9.2.3 kennis geneem.

10. DOBBELARY

10.1 tot 10.3 kennis geneem.

11. ALGEMEEN

11.1 Scientologie

Aanbevelings

1 en 2 Goedgekeur.

11.2 Dag van verootmoediging

Kennis geneem.

Die verslag word met dank aan die kommissie aanvaar.

**A16 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR
INLIGTINGSDIENSTE****1. ALGEMEEN**

Kennis geneem.

2. BROJSURES

2.1 tot 2.3 Kennis geneem.

2.4 Kennis geneem.

Aanbevelings

1. Goedgekeur.

2. Verwys na die Tydelike Kommissie vir Fondse.

2.5 Kennis geneem.

3. D.R.C. NEWSLETTER

3.1 tot 3.4 Kennis geneem.

Aanbevelings

1. Goedgekeur.

2. Verwys na Tydelike Kommissie vir die Fondse.

**4. VERSLAG VAN DIE AD HOC-KOMMISSIE OOR RASSE-
AANGELEENTHEDE**

Die aanbeveling staan oor tot A18 aan die orde kom.

5. BESOEKERS UIT DIE BUITELAND

Kennis geneem.

6. NAVRAE, NAVORSING EN KORRESPONDENSIE

Kennis geneem.

7. DIE JAARBOEK

Kennis geneem.

8. INTER NOS

Kennis geneem met wysiging van R1 vir intekengeld na R2

Die aanbeveling word goedgekeur.

9. DIE PERS

Kennis geneem

10. DIE RADIO

Kennis geneem

11. DIE KRUISBANIER

Kennis geneem.

12. KOERANTUITKNIPSELS

Kennis geneem.

13. INLIGTING AAN SUID-AFRIKANERS IN DIE BUITELAND

Kennis geneem.

14. KO-ORDINERING

Aanbeveling

Goedgekeur.

DANK AAN DIE TWEE INLIGTINGSBEAMPTES

Op voorstel van di. O. S. H. Raubenheimer en J. E. Potgieter word besluit:

Die Sinode betuig sy ooprechte dank aan die twee inligtingsbeamptes, d.i. W. A.

Landman en A. P. van der Colf, vir hul onvermoeide ywer en arbeid om ook in die Buiteland informasie i.v.m. ons Kerk te versprei.

Die verslag is hiermee afgehandel met dank aan die kommissie.

A15 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR AKTUELE SAKE

1. ALGEMEEN

1.1 Personeel

Kennis geneem.

1.2 Vergaderinge

Kennis geneem.

1.3 Werksmetode

Kennis geneem.

1.4 Studieopdragte

Kennis geneem.

2. STUDIESTUKKE

2.1 Eenvormigheid m.b.t. die indeling van kerklike werksaamhede

Die Sinode besluit:

Die Sinode neem kennis van die rapport wat as Bylae A bl. 189 voorgelê word en verwys dit terug na die kommissie vir verdere studie en rapport.

P. Rossouw.

J. I. Roux.

Na enkele afkondigings verdaag die vergadering na gebed deur prof. dr. W. J. van der Merwe.

VIERDE SITTINGS DAG — 19 OKTOBER 1974

BIDUUR

Prof. dr. H. D. A. du Toit gaan voor, laat sing Ges. 76:1 en lees gedeeltes uit Ps. 50, Spr. 3, Mal. 3 en Matt. 6 voor. Na geleentheid vir gebed laat hy Ps. 33 : 11 sing. Die moderator bedank prof. Du Toit.

TELEGRAM: CHURCH OF THE PROVINCE OF SOUTH AFRICA

Die moderator lees 'n telegram voor met seënbede van die vyftigste sitting van die sinode van die Bisdom Kaapstad van die Kerk van die Provincie Suid-Afrika. Dit word deur die vergadering met dank ontvang. Die Sinode besluit om daarop te antwoord met soortgelyke seënwense.

A15 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR AKTUELE SAKE (vervolg)

2.2 Prinsipiële verantwoording van die puntestelsel

2.2.1 Motivering

Kennis geneem.

2.2.2 Beoordelinge

Kennis geneem.

2.2.2.1 Die puntestelsel as dwang en verpligting

Kennis geneem.

2.2.2.2 Die puntestelsel lei tot 'n gebrek aan belangstelling en kennis

Kennis geneem.

2.2.2.3 Die puntestelsel neig om sinodale werksaamhede uit te brei

Kennis geneem.

2.2.2.4 Regstelling noodsaaklik

Kennis geneem.

2.2.3 Aanbevelinge**2.2.3.1 Goedgekeur.**

2.2.3.2 Goedgekeur. Tussen „onderneem” en „word” word „kan” ingevoeg.

2.2.3.3 Goedgekeur.

2.2.3.4 Goedgekeur. Die Sinode interpreer die laaste sin dat dit net verwys na die algemene maatskaplike dienste van die owerheid en dat die Kerk voortgaan om sy eie diens van barmhartigheid te beoefen.

2.2.3.5 Goedgekeur.**2.2.3.6 Goedgekeur.**

Die Kommissie vir Kommissies kry opdrag om hierdie ad hoc-Kommissie te benoem.

2.3 Die Christelike Sondag as vakansiedag**2.3.1 Motivering**

Van die bylae word kennis geneem.

2.3.2 Aanbeveling

Dit word vir herformulering na die kommissie terugverwys.

2.4 Prinsipiële beoordeling van die Christelike Instituut**2.4.1 Motivering**

Kennis geneem. Die Sinode neem ook daarvan kennis dat sommige lede van die Sinode meen dat die historiese gegewens in Bylae D nie oral korrek is nie.

2.4.2 Prinsipiële beoordeling

Bylae E by Verslag A2 Agenda bl. 44 en 45 word in behandeling geneem.
1–5 Kennis geneem.

Aanbeveling

Goedgekeur met weglatting van die woord „kan”.

Van die prinsipiële beoordeling word kennis geneem.

2.4.2.1 Politieke oogmerke

Kennis geneem.

2.4.2.2 Terreinoorskryding

Kennis geneem.

2.4.2.3 Die ope taakstelling en die Bybel

Kennis geneem.

2.4.2.4 Die Belydenisskrifte en die C.I.

Kennis geneem.

2.4.2.5 Die Gereformeerde kerkreg en die C.I.

Kennis geneem.

2.4.2.6 Beoordeling

Goedgekeur met die volgende wysiging: Die woorde „'n dwaalrigting is wat die Kerk in 'n liberale politieke stryd op sleeptou wil neem” word vervang met „aanleiding tot dwaling gee”.

2.4.3 Aanbevelinge

2.4.3.1 Goedgekeur.

2.4.3.2 Goedgekeur.

2.4.3.3 Goedgekeur

2.5 Die moderne dans

Kennis geneem.

2.6 Hertrou van geskeide ampsdraers

Kennis geneem.

2.7 Die Wêreldbiddag vir Vroue

Staan oor tot by die behandeling van die Verslag van die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake.

2.8 Publikasie van Menslike Verhoudinge**2.8.1 Motivering**

Kennis geneem.

2.8.2 Aanbeveling

Staan oor tot by die verslag van die Tydelike Kommissie vir Publisiteit.

2.9 Hertoelating van geskeidenes tot die bediening

Staan oor tot by die tweede verslag van die Tydelike Regskommissie.

2.10 Bydraes nie-kerklike instansies vir kerklike werk**2.10.1 Motivering**

Kennis geneem.

2.10.2 Aanbeveling

Afgehandel.

2.11 Vrugafdrywing en sterilisasie

Afgehandel.

2.12 Samesprekings met Kommissie vir Leer en Protestantse Aksie**2.12.1 Motivering**

Kennis geneem.

2.12.2 Aanbeveling

Saam met die aanbeveling dien:

**E9 EERSTE VERSLAG VAN DIE AD HOC-KOMMISSIE
I.V.M. DIE WERKSAAMHEDE VAN DIE KOMMISSIE VIR
LEER EN PROTESTANTSE AKSIE, AKTUELLE SAKE EN
OPENBARE SEDELIKHEID**

1. VERGADERING

Kennis geneem.

Aanbeveling 1: Goedgekeur.

Aanbeveling 2: Die Reglement word in behandeling geneem.

Art. 1. Die woord „sal” word vervang met „is”.

Goedgekeur.

Art. 2. Samestelling

Die volgende amendement word verwerp.

„Twee lede met secundi uit die ressort van elkeen van die sinodes.”

L. L. J. Visser

G. R. v. Rooijen

2.1 – 2.3 Goedgekeur.

Art. 3. Vaktures

Goedgekeur.

Art. 4. Opdragte en magte

Die volgende amendement dien as mosie van orde, maar word verworp.

„Artikel 4 word terugverwys na die Tydelike Kommissie vir herformulering.”

D. D. Rosslee

P. Rossouw

4.1 en 4.2 Goedgekeur.

4.3 Die woorde „en lei en aktiveer die Kerk in die bevordering van openbare sedelikheid” word bygevoeg na „verwys”.

Goedgekeur.

4.4 Die woorde „en openbare sedes” word bygevoeg na „sake”.

Goedgekeur.

4.5 tot 4.9 Goedgekeur.

Art. 5. Konstituering en vergaderinge

5.1 Goedgekeur.

5.2.1 Na „Voorsitter” word bygevoeg „ondervoorsitter”.

Goedgekeur.

5.2.2 en 5.2.3 Goedgekeur.

Aanbeveling 3

Goedgekeur.

Aanbeveling 4

Voor die eerste woord moet ingevoeg word: „Die Algemene Sinode . . .”

Die beginsel of die pos goedgekeur moet word, staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Kommissie vir Fondse.

Aanbeveling 5: Voor die eerste woord moet ingevoeg word: „Die Algemene Sinode . . .”

Goedgekeur.

Aanbeveling 6: Voor die eerste woord moet ingevoeg word: „Die Algemene Sinode”. Staan oor tot by die behandeling van die verslag van die Tydelike Kommissie vir Fondse.

Motivering: Kennis geneem.

A14 punt 3.4 kom nou ook aan die orde.

In die lig van die bovermelde besluit neem die vergadering kennis van hierdie punt.

Hiermee is die verslag met dank aanvaar.

SATANSKULTUS

Die volgende voorstel word aanvaar.

„Die Sinode versoek sy Kommissie vir Leer en Aktuele Sake om 'n deeglike studie te maak van die satansaanbidders met verslag aan die Sinode.”

J. F. Pretorius.

T. P. Smith

2.3 Die Christelike Sondag as vakansiedag

2.3.2 Die volgende herformulering van die Kommissie word goedgekeur: „Die Sinode let op die verwording van die Christelike Sondagsviering in die loop van die geskiedenis, en stel dit as sy oortuiging dat die Christelike Sondag 'n unieke Christelike feesdag is en as rusdag gehandhaaf moet word.

Hiermee is die verslag van die kommissie met dank afgehandel.

A17 VERSLAG VAN DIE ALGEMENE KOMMISSIE VIR FONDSE

Die vergadering verleen verlof dat dr. J. J. de Beer die verslag mag toelig.

1. PERSONEEL

Kennis geneem.

2. VERGADERINGS

Kennis geneem.

3. SAKE NA U KOMMISSIE VIR FONDSE VERWYS

Kennis geneem.

„Paragraaf 5–8” moet lees „paragraaf 4–8”.

4. PREDIKANTSVERGOEDING

Kennis geneem van 4.1 tot 4.3.4.

4.3.5 Aanbeveling

Al die aanbevelings aanvaar.

4.3.6 Aanbevole Salarisssaal en nuwe begroting

Aanbeveling 1. Goedgekeur.

Aanbeveling 2. Goedgekeur.

Aanbeveling 3. Verval met die oog op die verslag van die Tydelike Kommissie vir Fondse.

4.4 Pensioenvoorsiening en Gratifikasies

Kennis geneem.

4.5 Finansiële hulp aan studente

Aanbeveling

Goedgekeur.

5. KANTORE IN SONDAGSKOOLGEBOU IN BLOEMFONTEIN

5.1 Opdrag

Kennis geneem.

5.2 Uitvoering van opdrag

Kennis geneem.

5.3 Aanbeveling

Die aanbeveling in E7 Verslag van die Tydelike Kommissie vir Algemene Sake,

Ander sake na die Kommissie verwys punt 2, word goedgekeur.

6. BEGROTINGSBELEID

6.1 Opdrag

Kennis geneem.

6.2 Aanbeveling

Aanbeveling 1. Goedgekeur.

Aanbeveling 2. Kennis geneem.

Aanbeveling 3. Goedgekeur.

7. TOEKOMSTIGE BEGROTINGS EN EENVORMIGE BEGROTING VIR VIER JAAR

Kennis geneem van die hele punt.

8. SKEPPING VAN VOLTYDSE SKRIBAAT VAN DIE SINODE

Staan oor tot verslag van Tydelike Kommissie vir Fondse.

9. FINANSIELLE JAAR: ALGEMENE SINODE

Vgl. ook Agenda, bl. 55, A4 punt 30.3.

Die Sinode besluit om sy finansiële jaar vas te stel vanaf 1 Maart tot 28 Februarie.

10. HUWELIKSBEVESTIGERS: AANSTELLINGS EN ADRESVERANDERRINGE

Kennis geneem.

11. KOOPBELASTING EN BOUPROJEKTE VAN GEMEENTES

Kennis geneem.

12. FINANSIELLE STATE: SONDAGSKOOLBOEKHANDEL, SENTRALE PERS EN SENDINGPERS

Kennis geneem.

13. PENSIOENVOORDELE VAN KERKLIKE DOSENTE AAN UNIVERSITEITE

Kennis geneem.

14. BRAND- EN STORMSKADEVERSEKERING VAN KERKLIKE EIENDOMME

Kennis geneem.

15. BEGROTINGS 1975-1979**15.1 Eenvormige salarisste/toelaes**

Aanbeveling 1. Goedgekeur met invoeging van „Algemene” voor „Sinode”.

Aanbeveling 2: Kennis geneem.

15.2 Kommentaar

Kennis geneem.

15.3 Surplusse

Goedgekeur.

15.4 Eweredige bydraes**Aanbeveling**

Goedgekeur.

15.5 Berekening van eweredige bydraes (aanslae)

Staan oor tot verslag Tydelike Kommissie vir Fondse.

15.6 Onderskeie begrotings (aanslae)

15.6.1 tot 15.6.6 Kennis geneem.

15.6.7 Diens van Barmhartigheid

1. Kennis geneem.

2. Aanbeveling

Die volgende amendement word die besluit van die vergadering.

„Die begroting van A.K.D.B. sal voor elke sitting van die Algemene Sinode aan die Kommissie vir die Fondse voorgelê word.”

J. P. H. Gertenbach

A. W. Celliers

15.6.8 – 15.6.18 Kennis geneem.

16. Kennis geneem.

Hiermee is die verslag met dank aanvaar.

E8 EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR FONDSE

1. Beskrywingspunte (Agenda p. 447 e.v.)

1.1 B6.1 Verbeterde pensioenskema

en B6.2 Uniformiteit in die verskillende pensioenskemas

Aanbeveling

Goedgekeur.

1.2 B6.3 Verhoogde traktement en salarisse

Goedgekeur.

1.3 B6.4 Behoorlike begroting

Aanbeveling

Die aanbeveling word goedgekeur en die volgende amendement word verwerp:

„Die Algemene Kommissie vir Fondse word saamgestel uit een verteenwoordiger van elke sinode.”

P. Rossouw

J. I. Roux

1.4 B6.5 Belasbaarheid van werkgelde

„werkgelde” moet lees: „kerkgeld”

Die Sinode neem kennis.

2. Sake uit die verslag van die Permanente Kommissie (Agenda p. 205 e.v.)

2.1 Aanbevole salarisskale (nr. 4.3.6.2, p. 207)

Saam met hierdie punt dien: **Bylae tot Eerste Verslag van die Tydelike Kommissie vir Fondse**

Kennis geneem van die bylae.

Aanbeveling 1 en 2 dien hier.

Korreksies: P. 2 punt 4 **Vry pastorie** „perfekte” moet lees „beperkte”.

In die verslag van die Kommissie p. 2 punt 2 moet die syfers 5380 vervang word met 5340.

Die volgende amendemente word ingedien:

Eerste amendement

Die Sinode besluit om die trakmentskaal van leraars op die basis van ouderdom te bepaal. Gevolglik word kolom 1 van punt E 8.2.2 soos volg gewysig:

„Diensjare” word „Ouderdom op 1 Januarie”.

1. word 26 jaar en onder.

2. word 27 jaar.

3. word 28 jaar ens.

M. J. J. Prinsloo

A. L. Wehncke

Tweede amendement

„Die aanbevole skaal word met 10% verminder”.

M. T. S. Zeeman

A. J. Minnaar

Derde amendement

Dat leraars wat tans op die skaal van R6 300 per jaar is, nie onmiddellik op die skaal van R8 100 per jaar geplaas word nie, maar wel op R7 200 per jaar met jaarlikse verhogings van R480 tot R9 120.

J. G. van Molendorff

F. J. Human.

Op 'n mosie van orde gaan die vergadering tot stemming oor.
 Die **derde amendement** word verworp, asook die **tweede** (nadat verlof aan die predikante gegee is om buite stemming te bly).
 Ook die eerste amendement word verworp en die voorstel van die Kommissie word die besluit van die Vergadering.

Maksimum

Die volgende voorstel word na die Tydelike Kommissie vir Fondse verwys:
 Die Sinode besluit dat die salarisskaal vir ampsdraers wat 60 jaar en ouer is, dadelik op die maksimum geplaas mag word, indien die betrokke fondse dit enigsins toelaat.

Die Sinode beveel ook aan dat kerkrade 'n verdere aanpassing as die gewone sal maak aan leraars waar besondere omstandighede dit mag vereis, indien moontlik.

T. P. Smith

R. S. Steyn.

Met verlof van die vergadering dien die volgende spoedeisende sake uit die verslag.

Punt 2.3.3.16 Opsomming

Die aanbeveling word goedgekeur.

4.2 Reis- en Verblyfkoste

4.2.1 en 4.2.2 Goedgekeur

Daggelde vir 'n halwe dag. Terugverwys na die Tydelike Kommissie.

TELEGRAMME

Een telegram is ontvang van Springs-Oos.

Na afkondigings verdaag die Sinode nadat ds. S. J. L. Marais met gebed afgesluit het.

Moderator: D. P. M. Beukes

Assessor: J. D. Vorster

Aktuarius: F. E. O'B. Geldenhuys

Skriba: J. E. Potgieter

VYFDE SITTINGS DAG – 21 OKTOBER 1974

BIDUUR

Dr. Andries van der Merwe neem die biduur waar. Hy laat Ps. 105 : 1 sing, gaan voor in gebed en lees Hand. 17 : 23–28, Openb. 5 : 9 en 10 en 21 : 23 en 24. Na gebedsgeleentheid word Ges. 52 : 7 gesing.
Die moderator bedank dr. Van der Merwe en die broeders wat in gebed voorgaan het.

NAGMAAL

Die moderator betuig sy dank dat die sinodegangers gisteroggend die viering van die Heilige Nagmaal in die Groote Kerk kon bywoon. Dr. F. E. O'B. Geldenhuys het die erediens geleei.

AANDDIENS

Die aanddiens is deur die sinodegangers in die Groote Kerk bygewoon waar ds. D. P. M. Beukes voorgegaan het.

BROEDERLIKE ONDERHOUD

Die moderator vermeld dat die broederlike onderhoud na die aanddiens gehou is oor die onderwerp: „Ons Kerk in die komende krisisjare”. Hy betuig sy dank teenoor dr. J. S. Gericke wat as inleier opgetree het.
Die Jeug-tot-jeugaksiespan het ook by dié geleentheid opgetree.
Die Sinode besluit om die boodskap van dr. Gericke by die broederlike onderhoud as Bylae G2 by die notule op te neem.

A18 VERSLAG VAN DIE AD HOC-STUDIEKOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE

Die Breeë Moderatuur beveel aan dat die volgende **procedure** gevolg word by die behandeling van die Verslag van die *ad hoc*-Studiekommissie oor Rasse- en Ekumeniese Vraagstukke:

1. Verduidelikings en motiverings (nié vetgedrukte dele) word van kennis geneem en na die Breeë Moderatuur verwys vir finale herformulering (indien nodig) in die **lig van besware, wenke en/of kritiek** wat deur enige lid van hierdie vergadering ingelewer word voor 9 November 1974. Die Breeë Moderatuur sal na bevind van sake handel, bv. weer die *ad hoc*-Kommissie saamroep, ens.
2. Die vetgedrukte dele van die verslag is die aanbevelings of stellings. Dit word deur die Sinode behandel en ten opsigte hiervan is amendemente ontvanklik. Waar verwarrend baie amendemente op 'n punt ontvang word, kan die vergadering besluit om daardie punt na die voorstellers en sekondante te verwys met die oog op 'n moontlike eenheidsformulering of ten minste 'n drastiese vermindering van formuleringe.
3. Beskrywingspunte B8.17 en B8.19 het ten volle of gedeeltelik op dié verslag betrekking. Dis reeds behandel in rapport E1. Wanneer dié dele in die verslag van die *ad hoc*-Kommissie aan die orde kom, moet die Tydelike Kommissie sy rapport bybring.

Hierdie aanbeveling word die besluit van die vergadering.

Die moderator doen 'n beroep op die pers, sowel as op almal wat aan die debat sal deelneem, om met groot verantwoordelikheid op te tree.

Die volgende **voorstel** word verwerp:

Die Sinode besluit om by die behandeling van die verslag van die *ad hoc*-Studiekommissie oor Rasse- en Ekumeniese Vraagstukke:

1. Verteenwoordigers van die pers hier teenwoordig te versoek om alle berigte wat hulle skrywe, voor publikasie, aan die Sinode se Perskommissie voor te lê ten einde seker te maak dat geen berig die Kerk in verleenheid bring nie;

2. sy eie Perskommissie opdrag te gee om aan die einde van die bespreking en standpuntstelling deur die Sinode so spoedig moontlik 'n volledige berig in die kerklike tydskrifte beskikbaar te stel.

J. T. Jordaan

H. O. Bekker

Die verslag kom aan die orde. Ds. W. A. Landman dra dit voor en verduidelik die procedure wat gevolg is deur die *ad hoc*-Kommissie, met besondere dank aan ds. P. E. S. Smith en dr. J. M. Cronje en hulle personeel.

Hy doen ook 'n beroep op die vergadering om met groot versigtigheid en verantwoordelikheid aan die bespreking deel te neem.

Die Sinode verleen verlof aan lede van die subkommissies om aan die bespreking deel te neem.

1. OPDRAG

Kennis geneem.

2. VERDERE PROSEDURE

Kennis geneem.

3. SAMESTELLING EN KONSTITUERING

Kennis geneem.

4. UITVOERING OPDRAGTE EN KOÖPSIE

Kennis geneem.

Aanbeveling

Die aanbeveling, punt 4.5, word met groot dank aanvaar.

5. AANBIEDING VAN HIERDIE VERSLAG

5.1 Kennis geneem.

5.2 Aanbevelings

5.2.1 tot 5.2.5 goedgekeur soos geamendeer deur die aanvaarde reëling deur die moderatuur.

AFDELING 1

RAS, VOLK EN NASIE EN VOLKEREVERHOUDINGE IN DIE LIG VAN DIE SKRIF

1. ALGEMENE OPMERKINGE

1.1 Noodsaaklikheid van voortgesette besinning

As voorstel dien die vetgedrukte eerste paragraaf onder punt 1.1 Die volgende amendemente word ingedien:

Eerste amendement

Die eerste deel van hierdie paragraaf bly so. Na (Leerstellige Benadering, stelling 6) kom net die volgende by: Hierdie uitspraak is vir die Kerk blywend aktueel omdat sy roeping om steeds opnuut na die Woord van God te luister nooit beëindig word nie.

M. J. P. Olivier

W. C. Oosthuizen

Tweede amendement

Die Sinode besluit om in punt 1.1 die stelling: „ten tweede, omdat, die huidige situasie nie staties is nie, maar begrepe is in die dinamiese proses van verandering wat kenmerkend is van ons tyd”; te vervang met die woorde:

„ten tweede, omdat die Woord van God beheersend bō die tydsgees en tydstroom

wil uitstyg en die gees van die tyd gehoorsaam wil maak aan die Woord en ons verstaan daarvan”.

A. S. Benecke

R. F. Odendaal

Albei amendemente word verwerp en die voorstel aanvaar.

1.2 Woord van God as uitgangspunt en norm

Goedgekeur.

1.3 Omskrywing van begrippe

Goedgekeur.

1.4 Aard van probleem

Goedgekeur.

1.5 Hermeneutiese uitgangspunt

Goedgekeur.

1.6 Hermeneutiese beginsels

Punte 1.6.1 tot 1.6.4 Goedgekeur.

1.6.5 Goedgekeur met vervanging van „kritiese” met „profetiese”.

1.6.6 Goedgekeur.

2. SKRIFGEGEWENS OU TESTAMENT

2.1 Beperking van stof en metode van behandeling

Goedgekeur.

2.2 Gebruik van terme *‘am, gōi, ens.*

Goedgekeur.

2.3 Eenheid van menslike geslag

Goedgekeur.

2.4 Oorsprong van etniese verskeidenheid

Die volgende amendement word aanvaar:

Die Heilige Skrif leer en handhaaf ook die etniese verskeidenheid in die menslike geslag.

S. J. Eloff

E. Ellis

Hiermee is die opskrif soos volg gewysig:

2.4 Etniese verskeidenheid

2.4.1 lui dan soos aanvaar: „Die Heilige Skrif leer en handhaaf ook die etniese verskeidenheid in die menslike geslag.”

Punt 2.4.1 word 2.4.2 en die numerering onder punt 2.4 deurgaans so aangepas.

Die nuwe punt 2.4.2 dien.

2.4.2 Oorsprong van etniese verskeidenheid

Die voorstel dien saam met die volgende amendemente:

Amendment 1, lui:

Die Sinode besluit:

1) In plaas van die woorde: „en bepaalde beslag”, voeg in: „n bepaalde karakter” (soos op p. 227 (tweede kolom)).

J. A. van Wyk

I. H. Eybers

Amendment 2

Die Sinode besluit dat die woorde „nie alleen die gevvaar van etnosentrisme vermy

nie, maar ook . . ." geskrap word en dat die sin sal lees: „die gevaar van kosmopolitisme vermy".

A. S. Benecke

R. F. Odendaal

Amendment 2 word verworp terwyl amendment 1 aanvaar word.

Die voorstel van die Kommissie word dienooreenkomsdig gewysig en aanvaar.

2.5 Die Noagitiese profesie (Gen. 9 : 24–27)

Goedgekeur.

2.6 Die kulturele situasie in die Nabye Ooste

Goedgekeur.

2.7 Israel en die nasies

Goedgekeur met die volgende wysiginge:

Na „reglynig" vul in: „maar tog wel analogies.."

Tussen „geval" en „religieuse" voeg in „primêr".

Die woord „bepaalde" word vervang met „ongeoorloofde".

Die volgende voorstel word verworp:

Die betekenis van Israel vir die volke is tweërlei: Sy verkiesing as verbondsvolk was godsdienstig en etnies. Sy verkiesing om aan die heilshandeling van God te voldoen, was in Abraham en wel ná Babel. Israel is soos ander volke ook uit die verstrooiing by Babel afkomstig.

Terwyl die geestelike roeping t.o.v. die Messias reeds in vervulling gegaan het, staan Israel se roeping as volk nog vas, veral gesien in die lig van sy omstrede voortbestaan in eie land. Israel se bestaan is vandaag nog (en wel uit Babel) God se wil en beskikking.

Israel is, en sal simbool daarvan bly, dat God die volke van mekaar geskei het; hulle grense vasgestel het, elk met eie aard, taal en kultuur en met eie woonplek en roeping voor God, sodat Hy Sy Bruidskerk uit elke stam en taal en volk en nasie kom versamel.

D. J. Conradie

T. Botha

2.7.1 Israel as volk

Kennis geneem.

2.7.2 Die nasies

Goedgekeur.

2.8 Aksente in die Ou Testamentiese prediking

Goedgekeur.

3. SKRIFGEGEWENS NUWE TESTAMENT

3.1 Inleidende stellinge

3.1.1 tot 3.1.3 Goedgekeur.

3.2 Die getuienis van die Nuwe Testament aangaande volkereverhoudinge op die algemene maatskaplike terrein

3.2.1 tot 3.2.3 Goedgekeur.

3.2.4 Die volgende amendement word goedgekeur:

Die bewoording word soos volg verander: Die Nuwe Testament aanvaar en handhaaf die feit van die verskeidenheid van volkere.

3.2.5 Goedgekeur.

3.2.6 Die volgende amendement word verworp:

Die woorde „afsonderlike ontwikkeling" word vervang met „politieke differensiasie".

J. A. van Wyk

I. H. Eybers

Die Kommissie se voorstel word aanvaar.

3.2.7 tot 3.2.10 Goedgekeur.

3.3 Die getuienis van die Nuwe Testament aangaande volkereverhoudinge binne die Kerk van Christus

3.3.1 tot 3.3.3 Goedgekeur.

3.3.4 Die volgende amendement word verwerp:

Die Nuwe Testament ken geen veelheid van kerke nie. Wanneer daar in die N.T. van 'n verskeidenheid in die Kerk sprake is, gaan dit altyd om 'n verskeidenheid binne die één Kerk. Die eenheid van die Kerk staan dus voorop.

I. H. Eybers

B. Cross

Die voorstel van die kommissie word aanvaar.

3.3.5 en 3.3.6 Goedgekeur.

4. HUWELIK EN GEMENGDE HUWELIK

4.1 Die begrip huwelik

Goedgekeur.

4.2 Die begrip gemengde huwelik

Die voorstel word met die volgende byvoeging aan die einde van die paragraaf aanvaar: „alhoewel dit nie in alle gevalle normatief was nie.”

L. L. J. Visser

W. A. Landman

4.3.1 Punte van ooreenstemming

Die voorstel word soos volg gewysig, aanvaar: Binne die kring van die kerke wat aan die G.E.S. behoort, skyn daar oor ten minste twee punte eenstemmigheid te bestaan: oor die feit dat die verbod op „rasgemengde” huwelike in die Skrif oorwegend godsdienstig gemotiveerd is en dat die Bybel hom nie letterlik vir of teen sodanige huwelike uitspreek nie.

4.3.2 Punte van verskil

Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

Amendement

Skrap: vanaf „Die feit bly . . . sou regverdig”.

M. J. P. Olivier

A. J. Nagel

Na enkele afkondigings verdaag die Sinode vir die middagpouse.

NAMIDDAGSITTING, 21 OKTOBER 1974

PERSONEEL

Oudll. P. J. Botes, Grootfontein, S.W.A. en A. N. Steenkamp, Ring van Kenhardt het vanoggend ter vergadering verskyn.

NOTULE

Die notule p. 25–55 kom aan die orde en word met enkele wysigings goedgekeur.

A18 VERSLAG AD HOC-KOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE (vervolg)

4.4 Basiese oorwegings

Redaksionele korreksie: Na „Suid-Afrika” skrap diewoordjie „en”.

Vier verskillende amendemente word ingedien en die moderator reël dat hierdie punt na die voorstellers en sekondante verwys word om saam met die voorsitter en

skriba van die kommissie te beraadslaag met die oog op 'n moontlike eenheidsformulering of 'n vermindering van die formuleringe. Ds. W. A. Landman sal as sameroeper optree.

4.5 Praktiese implementering

Die volgende amendement dien saam met die voorstel:

Amendement

Met byvoeging aan die end: **indien hulle dit versoek.**

Jac J. Müller

H. D. A. du Toit

Die amendement word aanvaar en daarmee verval die voorstel.

Hierop word die volgende voorstel ook aanvaar:

Punt 4.5 soos geamendeer en aanvaar, word verwys na 'n kommissie wat deur die Breë Moderatuur in oorleg met die A.S.S.K. aangestel word.

Assessor

Aktuarius

AFDELING 2

1. DIE KERK, DIE KONINKRYK EN DIE EKUMENE

1.1 Staan oor – terugverwys na die kommissie.

1.2 Goedgekeur nadat die laaste twee woorde vervang is met:

„... ten volle tot openbaring kom”.

1.3 Terugverwys na die kommissie.

Die vergadering verdaag vir die teepouse.

Na die teepouse lê die moderator 'n brief van groete van die Metodiste-Kerk aan die vergadering voor.

Dit word met dank ontvang.

Daar word besluit om in dieselfde gees daarop te antwoord.

GROETE DR. A. J. VAN DER MERWE

Prof. dr. J. J. Müller en ds. A. J. van Wijk word afgevaardig om die Sinode se groete en seënwense aan dr. A. J. van der Merwe, oud-moderator van die Algemene Sinode, oor te dra.

A18

AFDELING 2

1. DIE KERK, DIE KONINKRYK EN DIE EKUMENE (vervolg)

1.1 Die kommissie wysig hulle aanbeveling soos volg:

Besinning oor die Kerk moet steeds gedoen word vanuit die perspektief van die Koninkryk van God in getrouwheid aan die teosentriese beginsel.

Dit word so goedgekeur.

1.3 Die volgende gewysigde voorstel van die kommissie dien:

Christus het die openbaring van die Koninkryk van God wat vanweë die sonde geskend was, herstel. Daarom roep die Kerk op tot gehoorsaamheid aan God op alle terreine van die lewe.

Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

Daarom roep die Kerk op tot bekering tot God en gehoorsaamheid op alle terreine van die lewe vir diegene wat glo.

H. M. Viljoen

F. J. Wepener

1.4 Goedgekeur nadat „ware” voor Kerk ingevoeg is.

1.5 tot 1.7 Goedgekeur.

1.8 Goedgekeur nadat dit gewysig is om soos volg te lui:

Die Kerk mag hom nie van die wêreld onttrek nie, maar as pinksterkerk moet hy die wêreld vir God opeis.

1.9 Goedgekeur.

1.10 Goedgekeur met 'n komma na „kerk”.

1.11 Goedgekeur met weglatting van die woord „alle”.

1.12 Goedgekeur.

1.13 Korreksie: „saak” in die tweede laaste reël moet wees „taak”.

Terugverwys na die kommissie saam met prof. I. H. Eybers en dr. P. W. Marais.

1.14 Die kommissie aanvaar die volgende amendement wat besluit van die Sinode word:

Onder geen omstandighede mag die Kerk as instituut politiek bedryf nie.

S. J. Ellof

T. H. N. Sadler

1.15 Goedgekeur, nadat dit soos volg gewysig is:

Ook teenoor die volk moet die Kerk sy godesgewe profetiese, priesterlike en koninklike roeping vervul.

1.16 Goedgekeur nadat „sal” in die tweede laaste reël met „kan” vervang is.

1.17 tot 1.20 Goedgekeur.

1.21 Goedgekeur met byvoeging van: „na sy wese” na „ken”.

1.22 Die volgende amendement word ingedien; deur die kommissie ontvang en dien as voorstel wat aanvaar word:

Verskeurdheid van die Kerk tree dáár in waar die eenheid van die Kerk deur sondige verdeeldheid bedreig word terwyl pluriformiteit as skriftuurlike ontwikkeling reg van bestaan het.

P. Rossouw

D. D. Rosslee

1.23 Goedgekeur met invoeging van: „op belydenisgrondslag” na „kerke” en „ware” voor „ekumenisiteit”.

1.24 Goedgekeur.

1.25 Goedgekeur.

1.26 Goedgekeur met weglatting van „ten diepste”.

1.27 Goedgekeur.

1.28 Goedgekeur.

TELEGRAMME

Die volgende telegramme is ontvang:

Kerkrade van Witfield-Wes, Leonard, Schoonspruit en van Hendrik Eksteen van Hendrina.

VERLOF

Met verlies van daggelde word goedgekeur vir oudl. J. G. Nel vanaf Woensdag 23/10/74 vir res van sitting (verlof is ingetrek), oudl. S. W. B. v.d. Merwe (Ficksburg) vir 22/10/74.

Met behoud van daggelde word goedgekeur vir ds. R. J. J. van Vuuren, vir Dinsdag-oggendsitting (22/10/74), dr. B. A. Muller, Stellenbosch (Dinsdagmiddag 22/10/74), oudl. M. G. Swart, vir aandsitting vanaand 21/10/74, ds. F. N. B. Liebenberg, (23/10/74 voormiddag), C. B. Roelofse, Woensdag (23/10/74 voormiddag).

Die vergadering verdaag vir aandete.

Moderator: D. P. M. Beukes

Assessor: J. D. Vorster

Aktuarius: F. E. O'B. Geldenhuys

Skriba: J. E. Potgieter

AANDSITTING, 21 OKTOBER 1974

A18 VERSLAG AD HOC-STUDIEKOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE (vervolg)

AFDELING 1

RAS, VOLK EN NASIE EN VOLKEREVERHOUDINGE IN DIE LIG VAN DIE SKRIF

4.4 Basiese oorwegings (Agenda p. 248)

Die kommissie se aanbeveling dien as voorstel (met weglatting van die woordjie „en” na „soos in S.A.”).

As amendement dien die volgende:

In die beoordeling van rasgemengde huwelike moet met die volgende oorwegings rekening gehou word:

1. Sodanige huwelik is fisies moontlik.
2. Faktore wat die gelukkige bestaan en volle ontplooiing van 'n Christelike huwelik strem, sowel as faktore wat eventueel die godegewe verskeidenheid en identiteit vernietig, maak so 'n huwelik ongewens en ongeoorloof. Sodanige faktore word gevind waar daar groot verskille by die egliese is t.o.v. sake soos godsdiens, maatskaplike struktuur, kultuurpatroon, biologiese afstamming, ens.
3. Sulke huwelike bly ongewens solank die belemmerende faktore bestaan.

S. J. Eloff

G. Naude

Die amendement word aanvaar en die voorstel verwerp.

Prof. J. A. van Wyk, ds. W. A. Landman en prof. I. H. Eybers laat aanteken dat hulle in die minderheid gestem het.

Die volgende voorstel word na die studiekommisie verwys:

Betreffende rasgemengde huwelike besluit die Sinode verder:

1. Dat dit die toekoms van ongebore kinders raak en die wesens- en biologiese aard, asook die volksverband van toekomstige mense ingrypend bepaal.
2. Dat dit 'n erkende praktyk is om bv. die eiendomme van minderjarige kinders noulettend te beskerm. Hoeveel te meer behoort die rastipe van ongebore kinders eerbiedig en beskerm te word terwyl hulself nog geen beheer of keuse daaroor kan uitoefen nie.
3. Hierdie oortuiging word des te ernstiger omdat die ongebore kind voor sy geboorte geen keuse het nie en na sy geboorte geen herstel uit sy vermengde bloed kan bekom nie. Dit gee in talle gevalle aanleiding tot hartseer, bitterheid en ontwrigting.

T. P. Smith

G. J. Viljoen

AFDELING 2

DIE KERK, DIE KONINKRYK EN DIE EKUMENE

1.13 Die volgende gewysigde voorstel van die kommissie word aanvaar (Agenda bl. 251)

Die eerste sin word behou en die tweede vervang met: . . . Die Kerk mag dus die volk dien maar met dien verstande dat hierdie diens deur die Woord genormeer en wedersydse grense geëerbiedig word.

2. HORIZONTALISME EN DIE HORIZONTALLE DIMENSIE VAN DIE KERK SE WERK

2.1 tot 2.3 Goedgekeur.

2.4 „Hier” word vervang met: „In die horizontalisme”.

Goedgekeur.

2.5 tot 2.8 Goedgekeur.

2.9: 1.9 moet 2.9 wees.

Goedgekeur met byvoeging van: „Die Kerk het 'n liturgiese dimensie”.

3. DIE TEOLOGIE VAN REWOLUSIE

Die vergadering besluit om 'n opskrif 3.1 hier in te voeg.

3.1 Standpunt van die teologie van die rewolusie

Die oorspronklike punt 3.1 word 3.1.1

3.1.1 Die tweede sin van die kommissie se voorstel word soos volg gewysig:
Ofskoon hierdie verset by sommige primêr nie gesien word as van gewelddadige aard nie, word lg. tog nie by ander geheel en al uitgesluit nie.

L. L. J. Visser

W. A. Landman

Die volgende amendement word verwerp: Skrap die laaste sin vanaf „ofskoon” tot by „ingesluit nie”. (A. van der Merwe en H. C. Page)

Die gewysigde voorstel word besluit van die vergadering.

3.1.1 tot 3.1.6 word aanvaar as 'n korrekte weergawe van die standpunt van die teologie van die rewolusie.

Die vergadering neem kennis dat hier 'n opskrif ingevoeg word.

3.2 Beoordeling van die teologie van die rewolusie

Die numerering word aangepas sodat 3.7 nou 3.2.1 word.

'n Mosie van orde word in hierdie stadium aanvaar dat die verslag en die besluite wat reeds geneem is, terugverwys word na die kommissie om dit weer aan die Sinode voor te lê.

AFDELING 3

DIE KERK EN MAATSKAPLIKE GEREQTIGHEID

1. PRINSIËLE UITGANGSPUNT

1.1 Die Kerk en maatskaplike gereqtigheid

1.1.1 Bybelse Grondbegrippe

Goedgekeur met die volgende amendering:

„Naas die feit dat” word vervang met „Omdat” . . .

H. M. Viljoen

S. J. Wepener

1.1.2 Die taak van die Kerk

Goedgekeur na vervanging van „evangelie” in die eerste reël met: „die Woord van God”.

1.1.3 Die versoenende boodskap van die Kerk

Goedgekeur.

1.1.4 Skriftuurlike naasteliefde

Die kommissie se voorstel word gewysig deur die byvoeging van „en getroue arbeidsvervulling”. Skrap „en” in die laaste reël en vervang dit met 'n komma.
Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

Skrap die hele laaste sin.

A. P. S. Beetge

H. J. Brandt

1.1.5 Maatskaplike ongereqtigheid

Goedgekeur.

1.2 Die Kerk en volkereverhoudinge

1.2.1 Die Kerk en die besondere volkereverhoudinge in Suidelike Afrika

Korreksie: Die paragraaf wat begin met „Die kerk in Suidelike Afrika . . .” moet genommer wees 1.2.1.1

1.2.1.1 Goedgekeur.

1.2.1.2 Goedgekeur met verwerping van die volgende amendement:
Skrap woorde vanaf tweede „veral” tot by „meebring”.

F. A. H. v. Staden

R. F. Odendaal

1.2.1.3 Goedgekeur.

Die bespreking van die verslag word onderbreek vir die afkondiginge. Daar word vermeld dat ouerlinge H. A. Kruger en J. H. Bischoff van Noord-Transvaal en oudl. F. W. Strydom van Suid-Transvaal nooit ter vergadering verskyn het nie. Die moderator vra ds. J. H. Roos om met gebed af te sluit en die vergadering verdaag.

SESDE SITTINGS DAG, 22 OKTOBER 1974

BIDUUR

Prof. dr. W. J. van der Merwe lei die biduur. Hy laat Ps. 66 : 1 en 2 sing, lees uit die Woord van God en wel Hand. 2 : 1-11 en 41 en gee geleenthed vir gebed. Daarna laat hy Ges. 158 : 4 en 5 sing. Die moderator bedank prof. Van der Merwe en stel aan die orde:

A18 VERSLAG AD HOC-STUDIEKOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE (vervolg)

ORDEMOSIE

Die Sinode neem kennis van Afdeling 3 van hierdie verslag en verwys dit terug na die Breë Moderatuur om in die reses dit te verwerk, en om weer met die volgende sinode met 'n verslag te kom.

D. A. Krüger

G. J. Viljoen

Die moderator reël dat bogenoemde mosie van orde, in die lig van die reëling wat i.v.m. die behandeling van die verslag aanvaar is, nie ontvanklik is nie.

1.2.2 Die Kerk en die feitlike praktiese situasie

1.2.2.1 Die volgende amendement word aanvaar en die voorstel van die kommissie verwerp.

Amendement

In die lig van Afdeling 1 punt 3.2.6 besluit die Sinode: Die eerste paragraaf bly soos dit is. Die tweede paragraaf lui só:

„Te midde van die verskillende volke wat saam in dieselfde land woon, moet rekening gehou word met die eenheid sowel as die verskeidenheid van die menslike geslag. Kragtens die eenheid is daar die gemeenskaplike kultuur gemeengoedere wat brûe tussen volke is. Kragtens die verskeidenheid is daar die eie kultuурgoed wat eie is aan elke volk. Alhoewel verskillende prosesse werksaam is wat hierdie gemeengoedere vermeerder en volke nader aan mekaar bring, moet die Kerk sy roeping nie so vervul dat die eie goedere vernietig word nie, maar so dat leiers van die onderskeie volkere en die volkere self nie net hulle eie sal bewaar en uitbou nie maar ook in hulle ouerlinge verhoudinge geregtigheid sal laat geskied volgens die gebod van die naasteliefde.

M. J. P. Olivier

W. C. Oosthuizen

1.2.2.2 Die kommissie se aanbeveling word in die tweede sin redaksioneel soos volg gewysig: „Onderwys, en veral ook die verkondiging van die Woord deur die Kerk oor volksgrense heen, is 'n gelykmakende proses met groot invloed.”

Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:
Skrap die sin wat begin met „Onderwys is 'n gelykmakende proses . . .”

M. J. P. Olivier

W. C. Oosthuizen

1.2.2.3 Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:
Voeg by aan einde van paragraaf: „en daarom beskerm en uitgebou behoort te word”.

C. H. Badenhorst

D. J. Conradie

1.2.2.4 Goedgekeur.

1.2.3 Die Kerk en skakeling tussen volke

1.2.3.1 Goedgekeur.

1.2.3.2 Die kommissie vervang die woord „toenemende” voor „tekens” met „ook” en skrap die woord: „sosiale” voor „kontak”.

Hierdie voorstel word aanvaar en die amendement dat die laaste sin weggelaat word, verwerp. Die sin lui:

„Eerlike onderlinge begrip word uiter moeilik waar op baie maniere die sosiale kontak tussen lede van die verskillende volksgroepe tot 'n minimum beperk word”.

D. A. Krüger

R. S. Steyn

1.2.3.3 Goedgekeur.

1.3 Die Kerk en sosio-ekonomiese ontwikkeling

1.3.1 **Die betrokkenheid van die Kerk**

Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

Die Sinode besluit dat punt 1.3.1 soos volg lui:

„Die Kerk moet in die lig van sy barmhartigheidsopdrag die geestelike en materiële behoeftes van die minder ontwikkelde mense of ontwikkelende gebiede en volke, raaksien.”

A. S. Benecke

R. F. Odendaal

1.3.2 **Die begrip „ontwikkeling”**

Goedgekeur.

1.3.3 **Aandeel van die Kerk**

Die voorstel word aanvaar nadat die volgende amendement verwerp is:

Skrap „ontwikkeling” in die laaste sin sodat die sin lui: „Sy beperkte materiële hulpverlening deur die diakonaat ten bate van noodleniging is egter 'n deurbraak van die Koninkryk van God in hierdie wêreld.”

D. A. Krüger

G. J. Viljoen

1.3.4 **Geestelike en materiële ontwikkeling**

Goedgekeur.

1.3.5 **Die taak van die Kerk t.o.v. ontwikkeling**

1.3.5.1 Goedgekeur.

1.3.5.2 Met die verwerping van die volgende amendement word die voorstel aanvaar:

Skrap „onreg” in die laaste sin.

D. A. Krüger

G. J. Viljoen

1.3.5.3. Goedgekeur.

2. STAATKUNDIGE ASPEKTE

Kennis geneem van die inleidende paragraaf.

2.1 Taak van die Kerk

2.1.1 Goedgekeur na vervanging van „bereik die Kerk sy bestemming” met „vervul die Kerk sy roeping” en skrapping van die woorde: „... en strukture”.

2.1.2 Goedgekeur.

2.1.3 Goedgekeur.

2.1.3.1 Goedgekeur.

2.1.3.2 Die volgende amendement word verwerp en die kommissie se voorstel aanvaar, met die weglatting van die woorde: „die” voor „landsbeleid” en „lands-wette”.

Amendement

Vervang die punt met die volgende:

„hy moet waarsku wanneer die gebod van God duidelik oortree word t.o.v. onreg in die samelewning, sonder om hom skuldig te maak aan 'n lopende negatiewe kommentaar op staatshandelinge.”

D. D. Rosslee

P. H. J. Swart

Na enkele aankondiginge verdaag die vergadering vir die teepouse.

Na die teepouse word die bespreking hervat.

A18 VERSLAG VAN AD HOC-STUDIEKOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE (vervolg)

2.1.3.3 Goedgekeur.

2.1.4 Die wyse waarop die Kerk hom tot die owerheid wend

Goedgekeur.

Die kommissie aanvaar die volgende amendement wat besluit van die vergadering word:

Voeg in tussen 2.1.4.1 en 2.1.4.2 'n nuwe punt 2.1.4.2

„met die erkenning van die amp van die gelowige se funksie op die staatsterrein.”

D. D. Rosslee

P. H. J. Swart

2.1.4.2 (nuwe nommer 2.1.4.3) Goedgekeur nadat die volgende amendement verwerp is:

Skrap vanaf „juis ook omdat” en voeg in:

Ofskoon die Skrif baie duidelik die volke onderskei (Deut. 32 : 8) terwyl ook die bepaalde tye en die grense van hulle woonplek vasgestel word (Hand. 17 : 26), waaruit die afsonderlike naasbestaan van volke elk in eie nasionale tuiste, as die normatiewe aangeleid word.

D. J. Conradie

G. C. Kraft

2.1.4.3 (nuwe nommer 2.1.4.4)

Goedgekeur.

2.1.4.4 (nuwe nommer 2.1.4.5)

Goedgekeur met albei onderafdelings: 2.1.4.4.1 en 2.1.4.4.2 (nuwe nommer 2.1.4.5.1 en 2.1.4.5.2)

Die volgende voorstel word ook aanvaar:

2.1.4.5.3: „Afgesien van die verkondigingstaak van die Kerk het hy ook 'n voor-biddingstaak met die oog op die koms van die Koninkryk van God”. (Vgl. 1 Tim. 2 : 1-4.)

P. W. Marais

H. Cronje

2.2 Taak van die staat

Die kommissie aanvaar die volgende amendement. Dit word ook besluit van die vergadering:

Voeg in na: „nl. die liefde” die woorde „vir die Here en die naaste”. Skrap (Matt. 22:17).

Vervang: „Terwyl die Skrif” . . . (Jer. 21:12; 22:3)” met: „Die algemeen-geldende reël van bevoegdheid in eie kring, geregtigheid en liefde behoort die staat van rewolusionêre chaos en politieke absolutisme en dwingelandy te bewaar”.

D. D. Rosslee

P. H. J. Swart

2.3 Beperkte verantwoordelikheid van die staat

Goedgekeur.

2.4 Optrede van Kerk teenoor die staat

Goedgekeur.

2.5 Menseregte

2.5.1 Goedgekeur.

2.5.2 Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:
Skrap die laaste sin: „Regte en voorregte . . . aanspraak op is nie.”

D. A. Krüger

G. J. Viljoen

2.6 Eiesoortige ontwikkeling

Die voorstel word aanvaar nadat twee amendemente verwerp is:

Amendement 1

’n Staatkundige stelsel wat gebou is op eiesoortige ontwikkeling wat vir die verskillende bevolkingsgroepe tot ’n volwaardige volksbestaan in eie nasionale tuiste uitloop, kan volgens die Skrif verantwoord word.

Hierin moet die gebod tot naasteliefde altyd gestel word as die etiese norm vir die reëling van gesonde volkerevhoudinge.

D. J. Conradie

H. J. P. Crause

Amendement 2

’n Staatkundige stelsel wat gebou is op eiesoortige ontwikkeling by verskillende bevolkingsgroepe kan in die lig van die Skrif prinsipeel verantwoord word, mits dit aan die eise van geregtigheid en naasteliefde voldoen.

J. A. van Wyk

I. H. Eybers

2.7 Die Christen en die politiek

2.7.1 tot 2.7.3 Goedgekeur.

3. OPVOEDING

3.1 Die doel van die opvoeding

Goedgekeur na die skrapping van „ten diepste” in die eerste reël.

3.2 Aandeel van die Kerk in opvoeding

Goedgekeur.

3.3 Huidige toestand t.o.v. opvoeding

Die volgende amendement word aanvaar:

In die eerste sin word „groot” voor „vordering” ingevoeg. Tweede sin moet lui: Waar daar tans nog ’n agterstand ten opsigte van die ander bevolkingsgroepe in vergelyking met die blankes bestaan, moet Kerk en staat voortgaan met die uitwissing van hierdie agterstand.

J. P. Claasen

J. L. Coetzee

4. DIE KERK EN SY DIAKONAAT

4.1 Rol van georganiseerde diakonaat

Goedgekeur na skrapping van die woorde: „en die bekamping van onreg wat mag bestaan”.

4.2 Die Kerk as gewete van die volk

Die kommissie vervang „die minderbevoorde” met „alle” voor „bevolkings-groepe” en skrap die teksverwysing.

Die volgende amendement word aanvaar sowel as die voorstel só gemaendeer:
Vervang „gewete” met „waarskuwende stem vir”.

I. F. Retief

H. A. Sandenbergh

5. BANTOETUISLANDE

5.1 Die taak van die Kerk

Goedgekeur nadat „steeds” ingevoeg is voor „belangstel” en voor „nood en behoeftes”.

5.2 Ontwikkeling van tuislande

Die volgende amendement word verworp en die voorstel van die kommissie aanvaar:

Die Kerk verwelkom alle pogings van die owerheid en ander instansies om lewensvatbaarheid in die Bantoetuislande snel te bevorder, waardeur gelukkige tuistes vir die groots moontlike deel van die Bantoevolke geskep word en versoek sy lidmate om offervaardig hierop bedag te wees.

F. A. H. van Staden

D. A. Krüger

E11 EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE SENDINGKOMMISSIE pt. 6

E11 pt. 6 word in behandeling geneem en deur die Sinode aanvaar.

5.3 Grondbesit en -verdeling

Die volgende amendement word verworp en die voorstel aanvaar:

Binne die raamwerk van eiesortige ontwikkeling is die histories-geografiese lewensruimte vir die verskillende bevolkingsgroepe van besondere belang en daarom verdien die billike, regverdigde en volgehoue hantering van hierdie aangeleentheid deur die staat die waardering van die Kerk.

F. A. H. van Staden

D. A. Krüger

Die bespreking word onderbreek vir aankondigings waarna die vergadering vir die etenspouse verdaag.

NAMIDDAGSITTING, 22 OKTOBER 1974

NOTULE

Die notule word met enkele wysigings goedgekeur.

Revisie

Ds. W. A. Landman vra revisie na aanleiding van die besluit oor A18 Afdeling 2 punt 2.4.

Daarna kom weer aan die orde:

A18 VERSLAG AD HOC-KOMMISSIE OOR RASSE- EN EKUMENIESE VRAAGSTUKKE (vervolg)

AFDELING 3

6. DIE BANTOE IN BLANKE GEBIEDE

Die moderator reël dat die volgende voorstel as amendement dien saam met die kommissie se voorstel dat die verslag in behandeling geneem word:

Amendement

Die vergadering neem kennis van die hele punt 6.

E. Greyling

A. H. Stander

PUBLIKASIE VAN PUNT 6

Op 'n vraag of punt 6, as daar net kennis van geneem word, gepubliseer sal word, reël die moderator dat dit nie gaan gebeur nie en die vergadering vereenselwig hom daarmee.

Die amendement word aanvaar en die voorstel verworp; daar word dus kennis geneem van punt 6.

7. TREKARBEID

'n Voorstel dat van 7.1 tot 7.4 kennis geneem word, word verworp.

7.1 Trekarbeid en die ekonomiese

Goedgekeur.

7.2 Trekarbeid lei tot ontwrigting van gesinslewe

Goedgekeur.

7.3 Trekarbeid en gemeentebou

Goedgekeur.

7.4 Die uitwerking van trekarbeid en die Christelike etiek

Die volgende amendement word aanvaar:

Hoewel trekarbeid nie sonder meer as onskriftuurlik bestempel kan word nie, moet dit, vanweë sy ontwrigtende uitwerking, sover moontlik uitgeskakel word.

I. F. Retief

P. Rossouw

7.5 Ontwikkeling van tuislande

'n Voorstel word verworp dat daar slegs van die punt kennis geneem word.

Die voorstel 7.5 word aanvaar.

7.6 Nuwe arbeidsreëling

'n Voorstel dat daar van 7.6 tot 7.10 kennis geneem word, word aanvaar. In antwoord op 'n vraag, bevestig die voorsitter sy vroeëre reëling dat die punte waarvan kennis geneem word nie gepubliseer sal word nie.

8. DIE KERK EN TREKARBEID

8.1 Vorming van swart leiers

Goedgekeur.

8.2 Die sin van arbeid

Goedgekeur.

8.3 Sinvolle gesinslewe

Goedgekeur.

8.4 Uitbreiding van kerklike arbeid

Goedgekeur.

**9. DIE KERK EN MAATSKAPLIKE GERECHTIGHEID TEN OPSIGTE VAN
DIE KLEURLINGGEMEENSKAP IN SUID-AFRIKA**

9.1 tot 9.4 Goedgekeur.

Die vergadering verdaag vir die teepouse.

Na die teepouse word die volgende voorstel aanvaar:

GETUIENIS VOOR THERON-KOMMISSIE

Die Sinode besluit om die volgende by te voeg aan die einde van pt. 9 van die verslag op bl. 273:

Dit word opgedra aan die A.S.S.K. om getuenis voor die Theron-kommissie i.s. die Kleurlinge te lewer o.a. aan die hand van die gegewens in pt. 9 van die verslag vervat, nadat dit gefinaliseer is deur die Breë Moderatuur.

F. E. O'B. Geldenhuys

W. A. Landman

**10. DIE KERK EN MAATSKAPLIKE GERECHTIGHEID TEN OPSIGTE VAN
DIE INDIËRS EN ANDER ASIATE IN SUID-AFRIKA**

10.1 Goedgekeur.

10.2 Goedgekeur met invoeging van „godsdienstige” voor „maatskaplike” in die voorlaaste reël.

10.3 Goedgekeur.

10.4 Goedgekeur, maar daar word besluit om dit nie in die finale verslag op te neem nie.

AFDELING 4

KERK EN SENDING

**1. DIE EENHEID VAN DIE KERK EN DIE BESTAAN VAN
AFSONDERLIKE NED. GEREF. KERKVERBANDE VIR
VERSKILLEND BEVOLKINGSGROEPE**

1.1 Die voorstel word aanvaar en die volgende amendement verwerp:

Die Sinode besluit om dié punt soos volg te wysig:

„Die bestaan van afsonderlike Ned. Geref. Kerke vir verskillende bevolkingsgroepe word erken in soverre dit daartoe dien dat verskillende bevolkingsgroepe in hul eie taal die groot dade van God kan hoor en verkondig.”

I. H. Eybers

J. A. van Wyk

1.2 Goedgekeur.

1.3 Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

1.3 word gewysig om soos volg te lui:

„Die wesenlike eenheid tussen die afsonderlike Ned. Geref. Kerkverbande moet bely en steeds in noue betrekking gehandhaaf word.”

E. P. J. Kleynhans

A. H. T. de Klerk

1.4 Die voorstel word aanvaar nadat die volgende amendement verwerp is:

Skrap punt 1.4 en vervang met: Die sigbare eenheid van die Ned. Geref. Kerkverbande behoort op plaaslikevlak sowel as op dievlak van meerderekerklike vergaderings tot uitdrukking te kom d.m.v. kommunikasie met P.S.K.'s, S.P.S.K.'s, R.S.K.'s en Ekumeniese Kommissies.

D. A. Krüger

G. J. Viljoen

1.5 „Breë vergaderings” word gewysig na „federale vergadering”. „Korresponsensie” moet wees „korrespondensie”.

Daarna word die volgende twee amendemente verwerp en die voorstel aanvaar:

Amendment 1

Vervang „kan” in die laaste sin met „moet”.

P. R. v. d. Merwe

J. H. P. van Rooyen

Amendment 2

Voeg „adviserend” in voor „vergadering”. Vervang „aaneengesluit moet word” met „saamkom”.

S. J. Elof

P. L. Bezuidenhout

2. DIE HEILIGHEID VAN DIE KERK EN DIE GEESTELIKE GEMEENSKAP TUSSEN MOEDER- EN DOGTERKERKE

2.1 Goedgekeur.

2.2 Goedgekeur.

2.3 Die voorstel van die kommissie word gewysig deur die invoeging van „onder meer” na die eerste „word” in die eerste reël.

Die volgende amendement word verwerp en die voorstel aanvaar:

Hierdie gemeenskap word nie alleen belew deur gelowiges wat sigbaar teenwoordig is nie, maar ook met die groot skare van gelowiges van die onsigbare kerk en aangesien die verskillende bevolkingsgroepe in verskillende kerke elkeen in sy eie taal-, kultuur- of volksverband sy bestaan gevind het, besluit die Sinode dat daar geen noodsaklikheid vir uiterlike saamaanbidding met gelowiges van ander rasse- en taalgroepe bestaan nie, behalwe in hoogs uitsonderlike gevalle waarvoor volgens die diskresie van die kerkraad om *bona fide*-rede besoekers toegelaat word.

P. H. Coetzee

F. A. H. van Staden

Die volgende broeders laat hulle name aanteken dat hulle in die minderheid teen die voorstel gestem het: T. P. Smith, G. J. Viljoen, J. F. Havenga, R. S. Steyn, D. A. Krüger, J. P. Strumpfer, A. P. van der Colff, J. L. Coetzee, J. A. du Plessis, W. J. Botha, H. A. de Vries, J. E. Kotzé, H. C. Louw, R. F. Odendaal, P. L. Bezuidenhout, H. M. Viljoen, A. P. S. Coetzee en D. F. Kruger.

Die volgende voorstel en amendemente word ingedien:

Voorstel

Hierdie Algemene Sinode van die Ned. Geref. Kerk besluit om dit by al ons kerkrade aan te beveel om vir doeleindes van kerkbesoek sy deure oop te stel vir alle aanbidders afgesien van ras of kleur.

B. J. Marais

J. A. van Wyk

Amendment 1

Die Sinode volstaan met sy uitspraak onder 2.3.

D. Jacobs

J. C. Pietersen

Amendment 2

1. Die Heilige Skrif leer die eenheid van die Kerk van die Here, sowel as die verskeidenheid van volkere (Matt. 28 : 19; Hand. 2 : 5, Rom. 1 : 16 ens.).

2. Die eenheid van die Kerk is wesenlik 'n geloofseenheid in Christus.

3. Die verskeidenheid en pluriformiteit wat in die Kerk ontstaan as gevolg van etniese, kulturele, historiese andersheid word nie deur die eenheid uitgewis nie. M.a.w. die eenheid van die Kerk bestaan terwyl die verskeidenheid ook bestaan. Om juis anderkant die verskeidenheidsgrens heen die eenheid van die geloof konkreet te beoefen, is dus nie noodwendig 'n vereiste vir die bestaan van die eenheid nie.

4. Toegepas op ons situasie in die R.S.A. hoef die eenheid van die Kerk nie deur gemengde eredienste en nagmaalsvieringe bewys te word nie, want dit bestaan

reeds en word steeds binne die raamwerk van verskeidenheidsgrense ten volle beoefen in die afsonderlike gemeentes wat elk 'n *ecclesia completa* is.

5. Die verskeidenheid en pluriformiteit mag aan die ander kant egter nooit lei tot geestelike verwydering van gelowiges anderkant die verskeidenheidsgrense nie.
6. Terwyl daar binne moeder- en dogterkerke respektiewelik volkome geleentheid is om die geloofseenheid in Christus volkome in die praktyk uit te lewe, moet daar wel ruimte gelaat word vir die spontane beoefening van geestelike gemeenskap oor die verskeidenheidsgrense heen in bepaalde situasies wat in ons samelewning mag opduik en waar die omstandighede bewys dat dit die Koninkryk van God die beste sal dien. Oor die besonderhede hiervan kan egter nie in die abstrakte geredeneer en besluit word nie. Die realisering daarvan word aan die kerkvergaderinge oorgelaat wat daarin betrokke mag raak en wat dan sal handel in die lig van die beginsels hierbo genoem.

S. J. Eloff

C. J. Lamprecht

Die tweede amendement word verworp, die eerste aanvaar en die voorstel verworp.

VERLOFREËLINGS EN AANKONDIGINGS

Verlof met behoud van daggelde

Oudl. F. v. Sittert (S.W.A.), Woensdag met uitsondering van aandsitting. Di. H. J. Brand en H. M. L. du Toit, Dinsdag-namiddagsitting. Dr. Z. B. Loots, Vrydagoggend, ds. P. J. J. Franszen 9–12 Vrydagoggend. Ds. C. J. Lamprecht, Germiston, Vrydagmiddag.

Afwesig

Oudl. D. L. H. Marx van Natal het nog nie ter vergadering verskyn nie.

TELEGRAMME

Die volgende telegramme is ontvang:

Gemeentes

Gochas, Elsburg-Suid, Sterkstroom, Hennenman-Oos.

Personne en liggame

Prinsloo – Hatfield (Pretoria).

Die vergadering verdaag vir aandete.

Moderator: D. P. M. Beukes

Assessor: J. D. Vorster

Aktuarius: F. E. O'B. Goldenhuys

Skriba: J. E. Potgieter

AANDSITTING, 22 OKTOBER 1974

AFDELING 4

KERK EN SENDING (vervolg)

2.4 Die volgende amendemente dien:

Amendement 1

Die Sinode volstaan met die besluite by punt 1.4 (p. 274) en punt 2.3 (p. 275) geneem.

A. v.d. Merwe

J. C. Pietersen

Amendement 2

Die Sinode verklaar dat hy met sy reeds genome besluite nie bedoel om gesamentlike aanbidding aan te beveel nie. Bewus van die gebroke werklikheid waarin ons lewe, rig die Sinode 'n ernstige versoek tot kerkrade om in hierdie saak met die grootste versigtigheid te handel en nie net hul eie omstandighede in aanmerking te neem nie, maar ook die in die hele land.

H. M. Viljoen

F. J. Wepener

Nadat die tweede amendement verwerp is, word die eerste aanvaar en die voorstel verwerp.

3. DIE KATOLISITEIT VAN DIE KERK EN DIE INHEEMSE EIESOORTIGHEID VAN DIE KERK ONDER DIE VOLKERE

3.1 tot 3.4 Goedgekeur.

4. DIE APOSTOLISITEIT VAN DIE KERK EN DIE SENDINGTAAK VAN MOEDER- EN DOGTERKERKE

4.1–4.6 Goedgekeur.

4.7 Goedgekeur, nadat „kerkbesture” met „kerkvergaderings” vervang is.

4.8–4.9 Goedgekeur.

5. SLOTOPMERKINGS

5.1 Goedgekeur met die volgende byvoeging:

Daar is met besondere waardering kennis geneem van die gesindheid en optrede van die sentrale, provinsiale en plaaslike owerhede en die betrokke ministers, departemente en amptenare van die R.S.A. en die ander state waar die Ned. Geref. Kerk (moeder- en dogter-) sendingwerk doen. Daar is ook kennis geneem van die reuse-taak wat deur hierdie state met welslae aangepak is en die vordering wat gemaak is met die oplossing van die talle probleme in ons veelvolkige land. Vir die groot uitdagings en vraagstukke van die toekoms word hulle van die Kerk se volgehoue belangstelling en voorbidding verseker.

5.2 Goedgekeur.

A18 Afdeling 2 punt 3 word aan die orde gestel.

A18 AFDELING 2

DIE KERK, DIE KONINKRYK EN DIE EKUMENE

3. DIE TEOLOGIE VAN REWOLUSIE

Die kommissie lê 'n gewysigde stuk voor. Daar word gereël dat dit oorstaan totdat afskrifte aan afgevaardigdes beskikbaar gestel is.

Die volgende voorstel word aanvaar:

Moontlikheid van verwronge beeld

Die Sinode besluit om te waarsku teen die moontlikheid dat 'n verwronge beeld van die standpunt van die Ned. Geref. Kerk geskep kan word oor dié sake waaroor verslag A18 handel, indien besluite los van die logiese samehang van die verslag as geheel gelees word en ook indien besluite sonder die motiveringe en beredeneringe gelees word.

A. P. van der Colff

E. J. Smith

OPROEP OOR VOLKEREVERHOUDINGS

Die volgende **voorstel** word ingedien, maar **staan oor** totdat die Verslag van die Tydelike Kommissie vir Aktuele Sake aan die orde kom:

Omdat die toekoms van ons land grotendeels daarvan afhang dat ons in ons verhouding met die ander bevolkingsgroepe die gebod van Christus „jy moet jou naaste liefhe soos jouself”, sal uitleef, en omdat daar nog soveel vooroordele en misverstande tussen die verskillende bevolkingsgroepe voorkom, wil die Kerk sy lidmate oproep tot bekering t.o.v. volkereverhoudings in ons land en besluit die Sinode dat so 'n oproep in die herderlike brief opgeneem word.

G. M. Daneel

T. A. Theron

Bekendstelling van besluite i.s. Rasse- en Ekumeniese Vraagstukke aan breë kerklike publiek

Die Sinode

(1) oordeel dat dit noodsaaklik is dat sy besluite soos vervat in die verslag van die *ad hoc*-Kommissie oor Rasse- en Ekumeniese Vraagstukke, soos goedgekeur deur die Sinode, tot kennis van lidmate gebring word vir bespreking;

(2) dra dit aan die Breë Moderatuur van die Algemene Sinode op om in oorleg met die Ned. Geref. Kerk-Uitgewers die materiaal van hierdie verslag, nadat dit deur die Breë Moderatuur gefinaliseer is, in 'n reeks bondige pamflette te verwerk, om as basismateriaal in besprekingsgroepe of behandeling in broederlike onderhoude van kerkrade of byeenkomste van kerklike vereniginge gebruik te kan word, saam met die verslag.

G. Bam

H. F. Conradie

Goedgekeur.

BESPREKING VAN VERSLAG BY FEDERALE RAAD

Die Sinode besluit om dit aan die Breë Moderatuur op te dra om tydens die reses hierdie verslag met verteenwoordigers van die ander Ned. Geref. Kerke deur middel van die Federale Raad van Ned. Geref. Kerke te bespreek.

J. A. van Wyk

W. A. Landman

Goedgekeur.

TEOLOGIE VAN DIE REWOLUSIE (A18 Afdeling 2 punt 3)

Met die aanvaarding van die volgende **voorstel** word die stuk oor hierdie saak (Bylae G3) verwys sodat dit dus nie weer voor die Sinode dien nie:

Die Sinode neem kennis van punt 3, „Die Teologie van Rewolusie”, en verwys die saak van die teologie van rewolusie na die Breë Moderatuur om daarvan 'n studie te maak en by die verslag in te werk.

A. C. Barnard

H. J. Brandt